

misli

THOUGHTS

LETQ
YEAR 47
MAREC 1998

misli (THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Edit) Katarina Mahnič + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 - E-mail: misli@infoxchange.net.au + Naročnina za leto 1997 je 15 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije po ladijski pošti 25, letalsko 45 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišтво za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljamo + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141

Dober dan!

NAŠA REVIIJA je že po tradiciji uglasena na cerkveno leto, v katerem naj bi vedno globlje prodirali v posamezne skrivnosti naše vere. Mesec marec je zaradi postnega časa resnoben, vendar ne otožen. Lepo ga označuje prošnja pri maši: »Pomagaj nam živeti sproščeno in veselo, a resno in predano.« K temu naj vsaj malo pripomorejo tudi letošnje strani marčne revije.

Po 35 letih boste v Mislih spet lahko brali mladinsko zgodbo p. Bazilija Tonček iz Potoka., tokrat v celoti.

Naj ponovim, da imate na nalepkah z naslovom letnico, do vključno katere imate plačano naročnino.

Na platnicah lahko spet najdete nekaj naše ponudbe kaset, CD-jev in videokaset, ki jih imamo na zalogi v Baragovi knjižnici. V preteklih mesecih smo ob vaših naročilih lahko opazili, da mnogi preberete Misli s platnicami vred in to nam je všeč.

Vabimo vas, da se še in še bolj oglašate iz vaših krajev, napišete, kaj delate v klubih, poročate o krajevnih prireditvah in dogodkih, ki bodo nas vse obogatili in prispevali k pestrosti in privlačnosti branja vašega časopisa.

Naslednjo številko boste dobili še pred veliko nočjo, zato ne odlašajte z branjem te! Nasvidenje!

p. Metod

Glasba iz Baragove knjižnice

CD

ANSAMBEL SLOVENIJA: 15 let, cena 22 dolarjev.

ANSAMBEL LOJZETA SLAKA: Postojnska jama, 22 dolarjev.

ANS, LOJZETA SLAKA: Zvezda, ki se utrne, cena 22 dolarjev.

PETER LOVŠIN in vitezi obložene mize: Hiša nasprot sonca, \$22.

BIG BEN: Krasna si hči planin, cena 22 dolarjev.

ANS. BRATOV AVSENIK: Odmev s Triglava, cena 22 dolarjev.

KASETE

TRŽAŠKI OKTET v živo, cena je 10 dolarjev.

STANE VIDMAR: Tri grenke solze, cena 12 dolarjev.

MAGNET: Polnočni poljub in največje uspešnice, 12 dolarjev.

ANS. BRATOV AVSENIK: 40 let hitov na dveh kasetah, \$24.

ANS. LOJZETA SLAKA: Raj pod Triglavom, cena 12 dolarjev.

ZATE SLOVENIJA – različni izvajalci (Helena Blagne, Rendez vous, Edvin Fliser, Nace Junkar, Oto Pestner...) Cena 12 dolarjev.

WOLF: Angel varuh, cena je 12 dolarjev.

ZORAN CILENŠEK: Špela, cena 12 dolarjev.

SIMONA WEISS: Mati, največji uspehi, cena je 12 dolarjev.

BIG BEN QUARTET: Slovenec sem, cena 12 dolarjev.

LOJZE SLAK: Stari spomini, cena 12 dolarjev.

ZLATA KASETA – različni izvajalci (Agropop, Čuki, Andrej Šifrer...), cena 12 dolarjev.

SLOVENE YOUTH CHOIR: Nabožne in ljudske pesmi, \$5.

PATER BAZILIJ VALENTIN IN MEMORIAM, življenjepis patra Bazilija pospremljen z lepim petjem in glasbo, cena je 10 dolarjev, izkupiček pa je namenjen Baragovi knjižnici.

Slika na naslovnici je delo melbournske umetnice ZORKE ČERNJAK. Tokrat smo se odločili za simbolno upodobitev obeh domovin. Na fotografiji je iz enega kosa kamna izklesan križ z razpelom iz Griž pri Sežani, narejen leta 1717.

Križ, vir življenja

p. Janez Tretjak

Leto 47, št. 3
Marec 1998

Križ, vir življenja
- p. Janez Tretjak

- stran 33

Post - T.G.

- stran 36

Sveta Družina Adelaide

- p. Janez

- stran 37

Križem avstralske Slovenije

- stran 39

Dr. Alojzij Ambrožič, drugi
slovenski kardinal

- stran 42

Zapis v septembrskih Mislih 88

- dr. Alojzij Ambrožič

- stran 43

Sveti Rafael Sydney

- p. Valerijan

- stran 44

Izpod Triglava

- stran 46

Na poti do oltarja, A.M.

Slomšek, pripravila K. Mahnič

- stran 48

Tonček iz Potoka, nova povest

- p. Bazilij

- stran 50

Sv. Ciril in Metod Melbourne

- p. Metod

- stran 52

Pater Bazilij v spominih
njegovih rojakov

- stran 55

Pisma o slovenščini rojakom

- Mirko Mahnič

- stran 59

Naše nabirke

- stran 60

Kotiček naših mladih

Mlada umetnica Sabina

- stran 61

Križanka in razvedrilo

- stran 62

Stopili smo v postni čas, čas, ko se kristjani z vso resnostjo in pogumom zazremo vase in spoznamo, do kod smo prišli, koliko še nam manjka in kako daleč imamo še do pristnih virov življenja. V postnem času veliko slišimo, poslušamo in tudi razmišljamo o trpljenju, o pomenu trpljenja za naše odrešenje in za spravo z Bogom.

Človek življenje velikokrat doživlja kot delo, trpljenje in smrt. Zato je potrebno v križu in trpljenju odkrivati lepoto, vrednost in cilj. Kako ovrednotiti te vrednote življenja, ko nas obdaja neke vrste porabniška megla, ko smo vsi obsedeni s čim več imeti... zato je v postnem času potrebno, da se zazremo v križ, znamenje našega odrešenja.

Moderni človek hoče danes življenje živeti v vsej polnosti in tako hrepeni po njem. Kako sprejeti križ, kako sprejeti trpljenje...? O trpljenju križa, ki ga človeški rod prenaša iz dneva v dan in je za vsakega izmed nas vznemirljivo in nedoumljivo dejstvo, breme, trpljenje, kazen, redko kdaj razmišljamo kot o znamenju poti v življenje. Pred trpljenjem vsak od nas trepeti in se ga izogiba. V bolečinah vzdihuje bolnik, v strahu živi preganjani, spet drug se pogreza v obup, ker mu je ugasnila luč upanja. Svet danes pozna veliko vrst trpljenja. Trpljenje ima toliko obrazov, kolikor je ljudi. Vendar ne smemo pozabiti, da je krščanstvo v bistvu vera darovanja ali vera križa. Bog je vstopil, začeni z Betlehemom, in nenehno vstopa v ta naš grešni svet, pristopa k vsakemu izmed nas kot Bog, ki se daruje in razdaja – kot žrtev, kot križ – in nam razodeva smisel križa in trpljenja.

V tem postnem času se bomo velikokrat srečali s križem, morda v naši dnevni sobi, pri naših prijateljih ali v cerkvi, kamor redno ali občasno zahajamo. Ko se bo naše oko srečalo s Križanim na Kalvariji, ki je znamenje ljubezni in življenja, bomo razumeli, da moramo Križanega uresničevati v svojem življenju. Saj je Bog odpuščanja in ljubezni.

Zato naj bo naš cilj v postnem času, da obogatimo življenje z ljubeznijo, dobroto in odpuščanjem, te zunanje vaje pa bodo obogatile našo notranjost, da se bomo spremenili. Potem nam kot iskalcem življenja ne bo težko, da bomo delili z drugimi, ki

potrebujejo naše pomoči. Tudi, ko bo še tako težko upreti se zlu, nam bo to mogoče, ker se bomo notranje prerodili.

Če bomo znali živeti postni čas, potem nam ne bo težko razdajati Kristusove zapuščine, da delamo dobro tistemu, ki nas sovraži. Bodite usmiljeni, kakor je vaš Oče nebeški usmiljen, če želiš biti prvi, bodi zadnji, ne sodi, ne obsojaj... Kaj nas uči evangelijska prilika o služabniku, ki mu je Gospodar odpustil dolgove, ker se mu je ta zasmilil? **"Ko pa je služabnik šel ven, je srečal enega svojih tovarišev, ki mu je bil dolžan sto denarjev. Zgrabil ga je, ga davil in rekel: 'Vrni, kar si dolžan.' Ta je padel predenj in ga prosil: 'Potrpi z menoj in ti povrnem.' Oni pa ni hotel, ampak je šel in ga vrgel v ječo, dokler mu ne bi povrnil dolga. Ko so njegovi tovariši videli, kaj se je zgodilo, so bili zelo žalostni in šli vse podrobno povedat svojemu gospodarju, kaj se je primerilo. Tedaj ga je gospodar poklical k sebi in mu rekel: 'Hudobni služabnik! Ves dolg sem ti odpustil, ker si me prosil. Ali nisi bil tudi ti dolžan usmiliti se svojega**

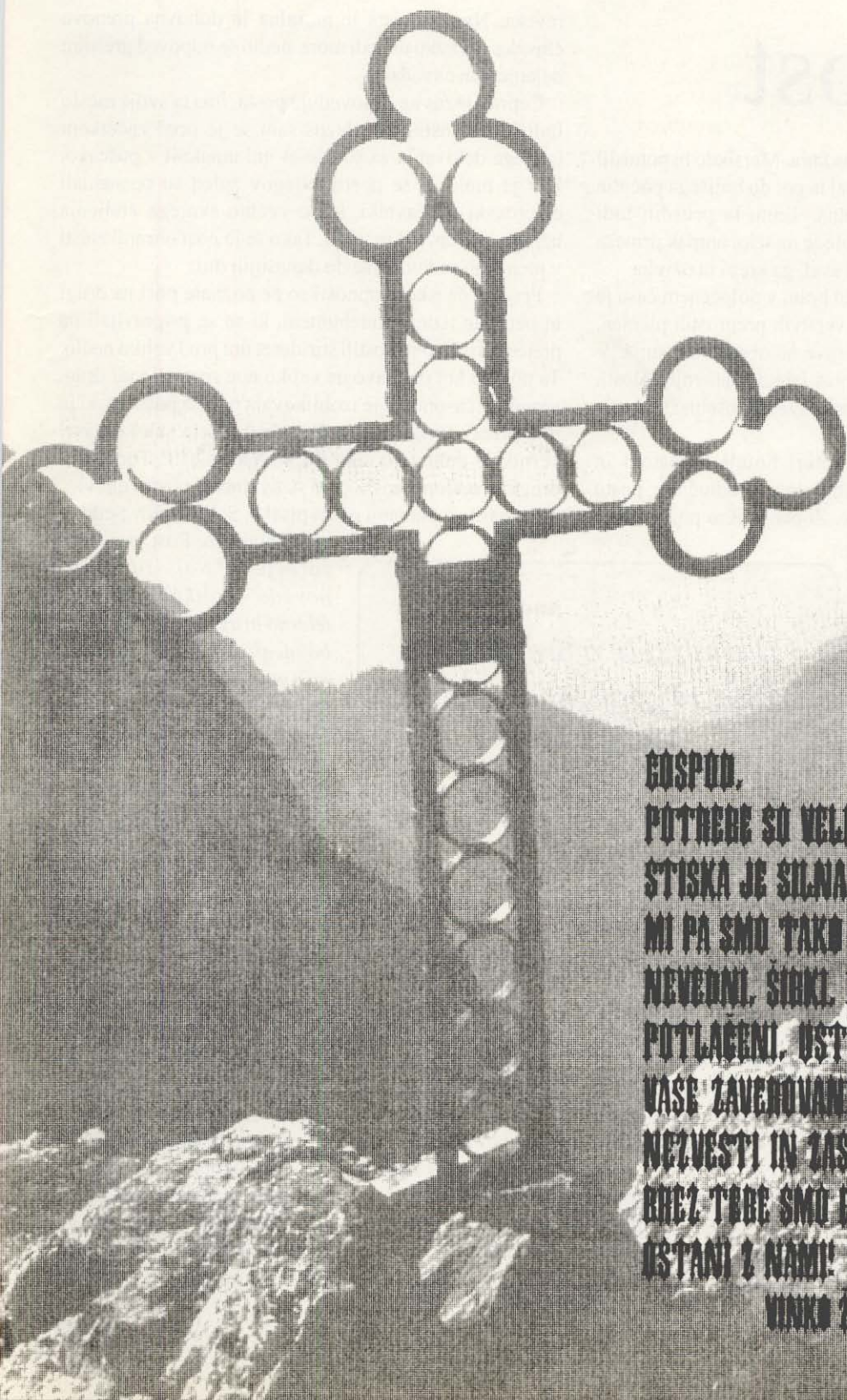
tovariša, kakor sem se jaz tebe usmilil?' In razjezil se je njegov gospodar, ga izročil mučiteljem, dokler mu ne bi povrnil vsega dolga. Tako bo tudi moj nebeški Oče storil z vami, če vsak iz srca ne odpusti svojemu bratu." (Mt 18, 28-35

**Gospod, saj bi rad služil,
toda le po urah.
Rad bi hodil za teboj,
toda ne zmeraj.
Rad bi sprejel tvoj križ,
toda ne pretežkega.
Rad bi kaj žrtvoval,
toda ne sebe.
Rad bi ljubil,
toda ne preveč.
Rad bi začel,
toda šele jutri.
Gospod, ne nahaš me
nadlegovati,
tvoja usta nenehno
sprašujejo:
»Boš začel danes?«**

Paul Roth

Iz trpljenja, smrti in vstajenja nam je dan Jezus kot zmagovalec in odrešenik. V postnem času bomo obhajali spomin tistih dogodkov, ko je bil Jezus na višku svoje človeške slave in v nekaj dneh na dnu življenja; ko ga je veliki petek napravil za daritev, velikonočno jutro pa je bilo priča njegove človeškobožje veličine.

Jezus je rešitelj, ki ni ustanovil zemeljskega kraljestva, ampak s pomočjo trpljenja in bolečine usmeril svet k Bogu, k večnemu kraljestvu, kjer ne bo ne bolečine, ne solz, ne smrti. Ta pot pa nas vodi skozi solzno dolino in skozi trpljenje. V skoraj brezizhodnih okoliščinah nam kaže pravo pot k življenju, ker je križ luč življenja.

**GOSPOD,
POTREBE SO VELIKE,
STISKA JE SILNA,
MI PA SMO TAKO MAJHNI,
NEVEDNI, ŠIRKI, NEPOBOJENI,
POTLAČENI, OSTRANJUVANI,
VASE ZAVENOVANI,
NEZVESTI IN ZASLEPLJENI.
BREZ TEBE SMO BREZ MOČI.
OSTANI Z NAMI!**

VINKO ZAKELJ, MOLITEV NA GORI

Post

Post. Hujšanje. Shujševalna kura. Marsikdo bi pomislil na to zadnje; zakaj tudi ne, saj ta pot do boljšega počutja in zdravja ni tako nenavadna. Temu bi pritrdili tudi zdravniki. Post pa ne učinkuje le na telo, ampak prinaša svežino v človekov duhovni svet, ga krepi in oživlja.

Delna ali popolna odpoved hrani v določenem času je kot verska vaja znana že v verstvih preprostih plemen. Post je bil pogosto del priprave na obrede uvajanja. V judovstvu in krščanstvu je post lahko znamenje žalosti, kesanja in pokore, lahko je priprava na posebno srečanje z Bogom.

V času prerokov so nekateri hoteli s postom in zatajevanjem od Boga izsiliti določene odločitve; postu so pripisovali magično moč. Zoper takšno pojmovanje posta nastopi prerok Izaija in posreduje božje sporočilo: *"Glejte ob dnevu svojega posta hodite po svojem poslu in priganjate vse svoje delavce. Glejte, postite se v prerekanju in prepiru in se bijte z zlobno pestjo... Ali je to post, kakršen mi je po volji, dan, ko se človek mrtviči? Da pripogibaš svojo glavo kakor ločje in ležiš na raševniku in pepelu? Mar boš to imenoval post in Gospodu všečen dan? Ali ni to post, kakršen mi je po volji: Raztrgaj krivične spona, odpni vezi jarma, osvobodi tlačene in zlomi sleherni jarem; lomi lačnemu svoj kruh in pripelji bedne brezdomce v hišo! Ko vidiš nagega, ga obleci in ne odtegni se svojemu sorodniku po krvi..."* Podobno pojmovanje posta poznajo tudi Jezusovi sodobniki. Tak post Jezus prezira in ga ne drži. S svojim ravnanjem hoče pokazati, da mora post zbuditi pozornost za stisko bližnjega. **Post naj človeka odpira za bližnjega, da bi bil tako odprt za Boga.**

Post predpisuje tudi islam; predpisan je v mesecu ramazanu, da bi verniki postali bogovšečni. Bolniki in popotniki morajo ta post nadoknaditi; tisti, ki se zaradi tehtnih razlogov ne morejo postiti, morajo nasititi enega

reveža. Namen posta je moralna in duhovna prenova človeka; zadržku od jedi mora slediti še odpoved grešnim dejanjem in navadam.

Čeprav Jezus ne zapoveduje posta, ima ta svoje mesto tudi v krščanstvu. Že Jezus sam se je pred začetkom javnega delovanja za štirideset dni umaknil v puščavo, kjer je molil in se postil. Njegov zgled so posnemali egiptovski puščavniki, ki so večino svojega življenja uživali le kruh, sol in vodo. Tako se je post ohranil zlasti v meniških redovih vse do današnjih dni.

Prve krščanske skupnosti so že poznale post na drugi in peti dan tedna. Katehumeni, ki so se pripravljali na prejem krsta, so se postili štirideset dni pred veliko nočjo. Ta post so kot pripravo na veliko noč sprejeli tudi drugi verniki. Sčasoma se je izoblikovala postna postava, ki je bila precej stroga, saj se je v dneh posta smel odrasel vernik le enkrat na dan do siteda najesti. Tudi pred drugimi večjimi prazniki so se uveljavili postni dnevi.

Pri nas je o pomenu posta pisal F. S. Finžgar v Sedmih postnih slikah. Post je najprej zdravje: *"Naj zdravniki povedo, koliko odstotkov telesno in duševno bolnih je po bolnicah prav zaradi tega, ker niso umeli, kaj je duh posta, kaj smisel samopremagovanja, samoodpovedi... Post je, če si kaj pritrhamo, da dobi lačen hrane, post je, če si odrečemo pri obleki, da bomo odeli nagega, post je, če zbirmo za*

*Lenuh želi, a brez uspeha,
želja pridnih pa se spolni.
(Prg 13, 4)*

zapuščene otroke, za uboge dijake, post je, če nam ni noben trud odveč, da delamo zasebno in javno za odstranitev sedanjih krivic v sodobnem socialnem življenju. Prazno godrnjanje nam ne bo izboljšalo časa. Le delo in spet delo. Vsako delo pa je svoje vrste post."

Postna postava je izgubila svojo strogost, s tem pa post ni odpravljen. Še vedno je to čas intenzivne priprave na veliko noč, povezan z odpovedjo in spokornostjo. Na zanimiv način razmišlja o tem postu nemški teolog B. Fischer. Meni, da post ne koristi samo telesu, ampak da naše notranje oko odpre navzven in k bližnjemu, da v nepričakovani meri daje moč za ljubezen do Boga in bližnjega, za molitev in pomoč. Po postu se učimo usmiljenja, pravijo Indijci. Gandijev učenec pravi: *"Človek, ki noče, da bi se poučil v ljubezni do bližnjega, naj se do siteda nabaše z dobrimi jedmi."* **T. G.**

Fr. Janez Tretjak, O.F.M.,
Holy Family Slovenian Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S.A. 5007
(P.O.Box 479, Welland, S.A. 5007)
Tel.: (08) 8346 9674 Fax: (08) 8346 3487

Trinajstega februarja je minilo petnajst let, odkar je ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Šuštar blagoslovil našo cerkev, posvečeno sveti Družini na begu v Egipt. Zato smo se v nedeljo, 15. februarja, z veliko hvaležnostjo spomnili te obletnice. Koliko trenutkov, ki jih ni mogoče pozabiti, se je nabralo v teh letih! Koliko veselja, pa tudi skrbi je bilo ob gradnji našega skupnega doma, kjer se redno zbiramo ves ta čas. Ob teh trenutkih spomini hitijo in brskajo po slovenskem verskem tedniku Družina, ki je pod naslovom Oživljena Slovenija v Avstraliji napisal sledeče: »Trije slovenski verski centri delujejo v Avstraliji; v Sydneyju, Melbournu in Adelaidi in Slovenci so si v vseh treh mestih zgradili svoje cerkve...«

Trinajsti februar 1983 bo ostal Slovincem v Južni Avstraliji dolgo v spominu. To je bil dan blagoslova njihove nove cerkve sv. Družine, dan, ki ga je naredil Gospod, blagoslov njihovega dela, prizadevnosti in složnosti, cvet njihove vere. Majhna skupnost Slovencev v tem mestu, ki je središče vinorodne Avstralije, a se zaveda svoje dediščine, prejete od mater in očetov, slovenske besede in vere v Boga. Tukaj so si zgradili domove in se zedinili, da si bodo zgradili tudi svojo cerkev, kjer bodo poslušali božjo besedo v materinem jeziku, peli in molili po slovensko in vse to posredovali svojim otrokom. Čeprav ti živijo v drugačnih okoliščinah in že čutijo avstralsko, se po njihovih žilah pretaka slovenska kri. Samo nagovorjeni morajo biti...

Iskreno sem hvaležen rojakom za dolgoletno zvestobo.

Vsi vemo, da je bilo včasih težko, šli smo skozi različne preizkušnje. Nekateri so poskušali razbiti našo versko skupnost... - toda Bog nas je vedno vodil in usmerjal. Zato smo ga to nedeljo še posebej prosili, naj nas še naprej vodi, da bi pod njegovim varstvom in blagoslovom srečno pripotovali k našemu končnemu cilju.

Ob petnajsti obletnici blagoslova naše cerkve pa smo proslavili enainvajseti rojstni dan našega zvestega ministranta Filipa Ivančiča. Že petnajst let redno streže pri sveti maši. Zdaj, ko imamo mlajšo silo, pa pravi, da bo še vedno rad pomagal. Ne sramuje se stati ob oltarju in pomagati duhovniku. Naša skupnost se ga je s hvaležnostjo spomnila, saj je velik vzor vsem mladim. Po maši smo mu čestitali in nato imeli v dvoranci brezplačni BBQ. Filip je potem razrezal torto polnoletnosti, da pa je bil dan še lepši, mu je prišlo voščiti tudi njegovo dekle. Gospod Jože Klement, ki je prej spretno pekel čevapčiče in klobase, se je preoblekel v staro baburo – slavljenec mu je šel naproti in sta se objela. Razigranega smeha ni bilo ne konca ne kraja. Zato Bog povrni vsem, ki ste na kakršen koli način pomagali v kuhinji, cerkvi in pri loteriji. Našemu Filipu pa kličemo: Bog te živi in spremljaj s svojim blagoslovom, da bi bil

Praznik Sv.Družine 1998, z nadškofom Faulknerjem

kot doslej uspešen, pošten, veren in zvest Slovenec, kamor koli te bo že vodil življenjski korak!

V postnem času je vsak petek zvečer ob sedmih v naši cerkvi sveta maša in križev pot. Vse rojake vabim k tej postni pobožnosti.

V postnem času je priložnost za sveto spoved vsak petek zvečer pred mašo. V cvetnem tednu pa bomo imeli skupno pripravo na spoved. V velikem tednu bo priložnost za sveto spoved na veliki petek po končanih obredih, na veliko soboto pa bo možnost za spoved ves dan. Otroci bodo imeli spoved na veliki petek po obredih.

Na cvetno nedeljo, 5. aprila, bo ob desetih za cerkvijo blagoslov oljčnih vejic, nato procesija v cerkev in potem sveta maša z branjem trpljenja po Marku. Pasijon bodo brali mladi.

Na veliki četrtek, 9. aprila, je zvečer ob sedmih sveta maša v spomin na Jezusovo zadnjo večerjo in spomin na vzpostavitev evharistije in duhovništva.

Na veliki petek, 10. aprila, bodo obredi velikega petka ob treh popoldne z branjem trpljenja našega Gospoda Jezusa Kristusa po Janezu.

Na veliko soboto, 11. aprila, bo dopoldne ob deveti uri najprej križev pot, nato bo pri božjem grobu vse do večera izpostavljeno najsvetejše in bodo molilci tam molili. Doma v Sloveniji je po župnijah lepa navada, da gredo k božjemu grobu cele družine, starši in otroci skupaj. Tu v Avstraliji je še toliko lažje, ker je lepo vreme. Zato vabim vse starše, da pripeljejo svoje otroke k božjemu grobu in skupaj z njimi prosijo za božji blagoslov in varstvo družin. Naj bi ta dan odpadel vsak piknik – velikokrat neverni nalašč priredijo piknik in

potem še verne potegnejo za seboj. Vsaj en dan v letu skupaj z otroci posvetimo Bogu.

Popoldne ob tretji uri bo blagoslov velikonočnih jedi. Zvečer ob sedmih se začne bogoslužje velikonočne sobote, najprej blagoslov novega ognja, nato branje svetega pisma z obnovitvijo krstnih obljub in sveto mašo. Po maši bo slovesna vstajenjska procesija z blagoslovom in zahvalno pesmijo. Po končanih obredih bo blagoslov velikonočnih jedil.

Na veliko noč, 12. aprila, bo slovesna peta sveta maša ob deseti uri. Popoldne ob dveh bo radijska oddaja v priredbi našega verskega središča.

Rojake v Milduri bom obiskal na tiho nedeljo, 29. marca. Sveta maša bo zvečer v župnijski cerkvi Srca Jezusovega. Pred mašo bo priložnost za velikonočno spoved.

Rojake v Berriju pa bom obiskal v ponedeljek, 30. marca. Sveta maša bo ob sedmih zvečer v župnijski cerkvi. Pred mašo bo priložnost za velikonočno spoved.

Vsem rojakom po Avstraliji iz srca želim, da bi doživeli lepe velikonočne praznike, naj vsem Vstali Kristus prinese notranjega miru in božjega blagoslova. Vsem bolnim in ostarelim pa naj bo Vstali Kristus moč in tolažba. Naše misli in molitve Vas spremljajo!

p. Janez

“Tihožitje” na podeželju osrednje Južne Avstralije

OTTOWAY, S.A. – Trinajstega februarja je minilo pol stoletja, kar sem z ameriške vojaške ladje General Steward stopil na avstralska tla v Fremantlu v Zahodni Avstraliji. To je bil drugi povojni transport, ki je pripeljal priseljence v to deželo. Prva ladja je pristala v Sydneyju že konec leta 1947 in na njej so bili samo pripadniki treh baltskih držav – Litve, Latvije in Estonije. Sprejel jih je tedanji minister za emigracijo in jim celo izrekel nekaj laskavih besed. Tudi na naši ladji so bili večinoma Balti, 600 moških in 50 deklet, 200 pa je bilo jugoslovanskih moških in dve ženski. V Fremantlu so nas moške iz Jugoslavije odložili, ženske in Balte pa odpeljali naprej v Sydney. Med temi dvestotimi sem bil tudi jaz, pa Jože Božič, France Flajnik in Vilko Potnik; samo jaz sem še živ.

Po tolikem času je menda prav, če povem zakaj in kako je prišlo do teh velikih preseljevanj po drugi svetovni vojni. Med vojno so Nemci pripeljali v Nemčijo deset milijonov ujetnikov iz premaganih in zasedenih dežel. Po vojni se je devet milijonov vrnilo domov, en milijon pa se je odločno uprl. To so bili predvsem pripadniki zavezniških držav, največ je bilo Poljakov in Jugoslovancev. Jugoslavija je s 'pučem', ki so ga organizirali Angleži, stopila na stran zaveznikov. Po štirih dneh vojne so odpeljali v ujetniška taborišča v Nemčijo na tisoče častnikov in podčastnikov, od vojakov pa le nekatere posameznike. Hrvati in Slovenci so se večinoma izmotali že med vojno, ostali so samo še Srbi. Ko jih je po vojni obiskal Titov zvezni oficir, da jih odpelje domov, so se uprli, ker je imel uniformo ruskega častnika in ogromno rdečo zvezdo, uprli so se rekoč: za demokracijo in kralja smo se borili in štiri leta garali – če se ne vrnemo v domovino častno in ponosno, raje ne gremo domov, tu bomo pomrli... Menim, da je bila to zanje velika žrtev, saj so imeli večinoma doma žene in družine in ugodne službe ter pokojnine. Podali so se na zelo negotovo pot in mnogi so res pomrli v Nemčiji, nikoli niso kapitulirali.

Podobno so rekli Poljaki. 'Zavezniki' menda tega niso pričakovali in so bili nekoliko v zadregi.

Jaz sem bil ves čas v ameriški coni na Bavarskem, torej vem za dogodke, ki so se tam dogajali. Mogoče si bo kdo mislil, da so nas oni še nagovarjali, češ, ne hodite domov, pokažite pesti tej grdi diktaturi ali kaj podobnega. Kje neki! Grdo so nas gledali in venomer zmerjali, da so bile naše matere psice, to je bila takrat zelo priljubljena psovka (k sreči v tej deželi ni udomačena). Leta 1945 so nam dajali dokaj spodobno hrano in 300 gramov dobrega belega kruha na dan. Kmalu v začetku leta 1946 so na 1.000 odbrali in odpeljali v mesto Boblingen. Tam so nam poskušali 'oprati' možgane. Napodili so nas v eno dvoranico ali pa nastavili mikrofone kar na dvorišču in poslušati smo morali agente, poslane od samega maršala Tita. Kvasili so laži o svobodi in pravici, ki da bi ju bili deležni. Mi smo ugovarjali, kričali in razbijali kot ponoreli, naši zavezniki Američani so nas obupano gledali in pogosto še oni kakšno modro pristavili. Rekli so: »Če tega 'guya' Tita res ne marate, saj bodo volitve, pa boste enega drugega izvolili...« Ko smo točno vedeli, da svobodnih in poštenih volitev noben narod v rajni Jugovini še ni dočakal, niti ne Slovenija. Vsak narod ima malega Tita ali dosmrtnega 'prezidenta'. Ker smo preveč kričali, so nam odvzeli hrano, samo obrok kruha nam niso nikoli zmanjšali. V začetku leta 1947 so se pomirili in začelo se je šušljati, da se bomo izselili v prekmorske dežele. Prve skupine po 50 mož je sprejela Kanada in potem 200 Avstralija. Bili so zelo izbirični, sprejemali so samo samske in popolnoma zdrave moške. Že v Nemčiji smo morali podpisati pogodbo z železniško upravo zvezne vlade, da bomo zanje delali dve leti za tedensko plačilo 5.15 funtov.

Ob prihodu v Fremantle so nas z avtobusi odpeljali v zapuščeno vojaško taborišče med peščenimi hribi, vročina je bila okoli 40 stopinj, muhe so napravile na nas slab vtis. Obiskalo nas je krdelo Dalmatincev, ki so živeli v okolici že 50 let, zmerjali so nas z ustaši in fašisti. Kot pravi pesem: *nihče mi roke ni podal, al' vsak me kregal je...* Po enem tednu so dali vsakemu par težkih vojaških čevljev, dvojce hlač in dve srajci, dobili smo tudi nakaznice za obleko, tobak, meso in surovo maslo. Kruh je bil menda tudi ves čas vojne brez nakaznic in ga je bilo dovolj. Delo na železnici ni bilo težko, mučila pa nas je samota, vročina in jo, muhe! Bilo je težko, a nobeden ni umrl v tem času. Šele po dveh letih, ko sem prišel v Adelaide, sem videl, kakšni so Avstralci. Vsi so nas

gledali neprijazno ali sovražno, prijazni so bili samo pijanci, črnici in trgovci v trgovinah. Res smo bili plačani enako kot domačini, vendar smo morali delati sama težka, umazana in nezdrava dela, ker nismo znali jezika.

In kako je po tolikih letih? To je zdaj druga dežela in drugi ljudje. Meni in milijonom drugih je ta dežela omogočila, da smo si ustvarili družino, dom in mirno, dostojno življenje. Lahko bi bilo bolje, lahko pa tudi slabše. Bog te živi, Avstralija!

I. Ahlin

CANBERRA – Veleposlaništvo republike Slovenije bi rado našlo Franca Jelušiča. Njegova zadnja dva znana naslova se glasita:

F.J., 29 Brunswick Street, Footscray in F.J., 340 Darcas Street, South Melbourne.

Po njem poizveduje odvetnik v Sloveniji, ker ima stranko, ki bi od gospoda Jelušiča odkupila posest.

hčer. V njej je življenjepis cele družine – desetih bratov in sestre. Oče je bil kovač in si je srčno želel, da bi vsi sinovi postali kovači – vendar so se časi spremenili in s tem tudi poklici. Med drugo svetovno vojno je bila družina razkropljena na vse strani, po vojni pa so se ponovno združili pod domačo streho. Oče in mati sta bila oba dobra pevca in otroke že male učila petja. Ta podedovana žilica je vodila k uspehu.

Koncert Pokaži kaj znaš je odprl bratom Pirnat pot na oder in pozneje v svet. Praznovali so 25-letnico petja. Še lepša pa je bila nedavna 40-letnica, ko se je bratom pridružil še Ljubo iz Avstralije. Pomislite, kje se še najde osem bratov, ki uglašeno pojejo različne glasove. Mogoče so edini na svetu.

*Kjer je stala kovačija, danes cerkvena stoji,
v ponos in veselje vsej okolici.*

*Nekdaj se je iz kovačije oglašalo kladivo,
danes iz cerkve lepe cerkvene pesmi zvenijo.*

Marcela Bole

Bratje Pirnat: Tone, Srečo, Pavle, Peter, Lojze, Lubo, Miha, Nejko, Janez

MELBOURNE – Zobotehnik Ljubo Pirnat mi je poslal knjigo Bratje Pirnat in tudi zelo zanimivo kaseto.

Knjiga je velikanske vrednosti. Kadar bo na prodaj, sezite po njej, ne bo vam žal. V njej je resničen opis izpred vojne in po drugi svetovni vojni do današnjih dni. Oče Jernej in mati Matilda sta imela deset sinov in eno

MELBOURNE – V soboto, 7. februarja, se je začel pouk slovenščine, z zadovoljivim številom prijavljenih učencev. Do zdaj se jih je vpisalo 19; v nižjem razredu (do 9. letnika) je vpisanih enajst, v višjem (VCE) osem učencev. Če imate dobro podlago iz slovenščine, lahko pričakujete dober uspeh, pa tudi učenci, ki slovenskega jezika ne obvladajo tako dobro, se bodo lahko okoristili s točkami, ki jih šolske oblasti podelijo za maturiranje iz enega jezika.

V zadnjih letih je vedno več zanimanja za slovenščino med odraslimi. Tudi letos so se vpisali trije novi. Nekaj jih vpisuje in redno obiskuje razred že več let. Pa tudi vedno več mladih Avstralcev slovenskega rodu si želi spoznati deželo njihovih staršev in čutijo potrebo po znanju slovenskega jezika.

Še vedno je čas za vpis v letnik 1998. Lahko se vpišete vsako soboto od 9. do 12. ure v Princes Hill Secondary

Collegu, Arnold Street, North Carlton.

Če želite več podatkov ali nasvetov glede izbire VCE predmetov, me prosim pokličite na številko 9544 0595 po sedmi uri zvečer.

Aleksandra L. Ceferin

MT. MEE – Brisbančani smo še posebej povezani z Mislimi, saj so ob njihovem nastanku prva leta prirejali zabavne večere za začetno podporo. Zato je tudi naše društvo Planinka še v pravih povezanih z Mislimi, kjer je večji del naše kronike iz Kraljičine dežele.

Ko že omenjam Planinko, naj izrazim hvaležno priznanje naši predsednici Slavki Maver in njenemu možu

za kardinala. Da imamo Slovenci svojega drugega kardinala v zgodovini, smo lahko Bogu hvaležni. Slišal sem, da ga trenutno niti Nemčija nima. Naš kardinal je nečak bivšega in dolgoletnega urednika Misli, pokojnega patra Bernarda. Bil je na obisku med nami v Avstraliji, kjer se je srečal z mnogimi rojaki. Zanimiva je tudi izpoved bivšega partizana v Družini (kjer je bila objavljenja velika reportaža o novem kardinalu), ki je imel naročilo, da mora likvidirati Ambrožičevo družino. Pravočasno jih je opozoril, da so pobegnili čez mejo in tako so po njegovi zaslugi ostali živi.

V Družini opažam močne napade, ki jih zadnje čase doživlja Kristusova Cerkev. Vsi ti dogodki pa potrjujejo svarilo in napoved fatimske Marije in tudi Marijino sporočilo na Kureščku govori: »Le molitev, post in žrtve so uspešno sredstvo pred močjo in zvijačo temnih sil. Ne nasedajte napihovanju in zlim govoricam! Satanov cilj je povzročiti nemir in razbijanje edinosti v Cerkvi« (13. 4. 1995). Povojni oblastniki so danes še močnejši. Nadzirajo medije in prek njih zavajajo ljudi. Škoda, da toliko neresnic in škodljivih napadov pride tudi med nas v Avstralijo. Prepričan sem, da je resnica na strani zatiranih, posebno med tistega pol milijona Slovinci, ki trpijo revščino, predvsem na Dolenjskem, kjer je bilo storjenega največ povojnega gorja. Njegovi povzročitelji so nagrajeni z visoko pokojnino, narod pa trpi pomanjkanje in revščino. Zato Marija vsepovsod kliče: zdaj je čas spreobrnjenja! Molimo za spreobrnjenje v Sloveniji. Lep pozdrav vsem iz sončne Kraljičine dežele

Mirko Cuderman

Zlata obala, Oueensland

Danilu za vesno in skrbno delo, ki ga opravljata za skupno korist naše brisbanske skupnosti. Na velikonočni ponedeljek pa nam je obljubljen obisk Prifarskih muzikantov in plesne skupine iz Canberre Prvi rej. Ta sestava nam obeta odlično kulturno in zabavno doživetje.

Pogrešal pa sem v Mislih za nas izredno veselo novico imenovanju Toronskega nadškofa dr. Alojzija Ambrožiča

ali agencije izredno drage, prosimo vse, ki mogoče poznajo koga, pripravljenega oddati hišo po zmerni ceni (do 200 dolarjev na teden), naj pokličejo Slavico na telefonsko številko (03) 9877 4128. Družina je skrbna in poštena in si želi na istem mestu ostati dalj časa. Vsaka informacija bo še kako dobrodošla. Hvala vam za dobro voljo priskočiti na pomoč v stiski!

Dr. Alojzij Ambrožič, *drugi slovenski kardinal*

Nadškof dr. Ambrožič v slovenski cerkvi v Kewju pred dvemi leti

Papež Janez Pavel II. je v nedeljo, 18. januarja, v nagovoru pred molitvijo angelovega češčenja napovedal imenovanje dvajsetih novih kardinalov, med katerimi je tudi naš rojak, torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič. Tako smo Slovenci drugič v svoji zgodovini dobili kardinala. Prvi je bil Jakob Misija, ki je dobil kardinalski klobuk leta 1899 kot goriški nadškof.

Alojzij Ambrožič je bil rojen 27. januarja 1930 v župniji

Dobrova pri Ljubljani. Nižjo gimnazijo je obiskoval v Ljubljani. Skupaj s starši, brati in sestrami se je leta 1945 umaknil v tujino, saj so celo družino nameravali pobiti. Gimnazijo je končal v begunskem taborišču v Spittalu ob Dravi. Od tam se je družina leta 1948 preselila v Kanado. V Torontu je končal bogoslovje in bil 4. julija 1955 posvečen v duhovnika. Po krajši kaplanski službi v majhnem industrijskem mestu Port Colverne je študiral v Rimu in Wurzburgu v Nemčiji, kjer je dosegel doktorat iz bibličnih znanosti. Več let je bil spoštovan in ugleden profesor na teološki fakulteti, kasneje še dekan in ravnatelj semenišča. Za naslovnega škofa v Valabriji je bil imenovan 26. marca 1976. S tem je postal eden od treh torontskih pomožnih škofov. V škofiji, ki združuje najrazličnejše narodnosti, je bil odgovoren tudi za priseljence. Zaradi človeške odprtosti in znanja cele vrste jezikov, je bil povsod priljubljen, saj skoraj ni župnije v Torontu, kjer škof Ambrožič župljanov ne bi nagovoril v njihovem materinem jeziku. Papež ga je imenoval za rednega torontskega nadškofa.

Novoimenovani kardinal je vsa leta povezan s slovensko skupnostjo v Kanadi, ki ji tudi sam pripada. Kot škof se je večkrat udeležil vidnejših slovesnosti v življenju Cerkve na Slovenskem, poznamo pa ga tudi avstralski Slovenci. Prvič je prišel obiskat bolnega strica p. Bernarda Ambrožiča. Sredi leta 1988 je kot škof obiskal vse večje kraje, kjer se srečujejo naši rojaki. Na krajšem obisku v Avstraliji pa je bil zadnjič pred dvemi leti. Pater Bazilij in pater Valerijan sta bila skupaj s kardinalom Ambrožičem dijaka gimnazije v begunskem taborišču v Tirolah. Po svojem pastoralnem obisku pri nas ju je imenoval za patriarha Cerkve med avstralskimi Slovenci.

T. G.

Zapis v septembrskih Mislih 1988

Moj obisk Avstralije je na žalost že spomin, toda kako prijeten spomin! Zima, ki bi jo Kanadčan dal v narekovaj, mi je pokazala včasih sončno in včasih deževno, zmeraj pa vetrovno in povsod zeleno deželo. Prevzeli so me gozdovi in orjaška drevesa, ki dajejo vtis, da se človek vozi skozi gotško katedralo, neskončne planjave in kilometre dolgi vinogradi, ocean in njegovi zalivi. Živali so tako različne od naših in evropskih: črni labodi, manj gosposki na suhem kot v vodi, bi mi z veseljem pogoltali vso malico kos za kosom; pingvinčki, ki samozavestno koracajo v svoje brlogce; leguani, ki bi jih rad krstil za predpotopne močerade; slikovito razhuden lirorepec, kenguruji in papige vseh sort; za nameček pa še dvometrske gliste, ki bi jih imel za potegavščino, če bi jih sam ne videl. ...

Glavni in najbolj impresivni so seveda ljudje - avstralski Slovenci, ki sem jih srečaval in katerih gostoljubnost sem užival večer za večerom, nedeljo za nedeljo. Vsak od njih ima svojo osebno zgodovino, ki je le njegova; te zgodovine bi bile vredne mnogih romanov. ...

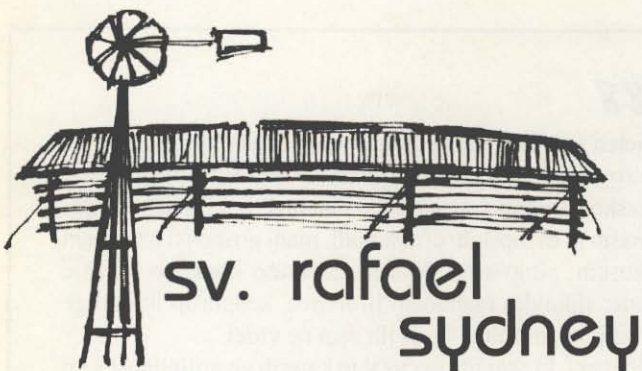
Ob vsem tem je prav tako vidna zvestoba temu, kar smo. Koliko prostovoljnega dela in včasih živcev zahtevajo slovenski klubi; koliko energije gre v šole, v radijske oddaje, v kulturne prireditve in športne podvige. Matura iz slovenščine je nekaj edinstvenega v vsej slovenski emigraciji - da se doseže kaj podobnega, so nujno potrebne budnost, prizadevnost in morda še najbolj samozavest. ...

Ko sem pred šestnajstimi leti prvič prišel v Avstralijo obiskat svojega strica patra Bernarda, sem čutil, da delam svojevrstne toda resnične duhovne vaje. "Pridigala" mi jih je mirna in sama po sebi umevna zvestoba Bogu in ljudem, ki sem jo videl pri slovenskih duhovnikih, zvestoba, ki se ne junači, ker reklame pač ne potrebuje. To pot sem duhovne vaje ponovil. Upam, da mi ne bosta zamerila, če ju omenim z imenom, dva pridigarja, ki sta bila aktivna pri obojih, namreč p. Bazilij in p. Valerijan. Smel bi ju imenovati, kljub nepatriarhalni starosti, za patriarha Cerkve med avstralskimi Slovenci.

Dr. Alojzij Ambrožič, nadškof, Toronto, Kanada

Nadškof dr. Alojzij Ambrožič na obisku med melbournskimi Slovenci leta 1988

Fr. Valerian Jenko, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
Tel.: (02) 9637 7147 Fax: (02) 9682 7692

VELIKONOČNI SPORED – Prilika za zakrament sprave bo vse postne nedelje od 9. ure do sv. maše; na cvetno nedeljo pa že od 8.30 dalje. Zadnje tri dni velikega tedna pa tudi pol ure pred obredi. Na razpolago za sveto spoved bova oba, p. Valerijan in p. Tomaž, ki bo pomagal

za praznike.

Cvetna sobota, 5. april. Ob pol desetih dopoldne bo na cerkvenem dvorišču blagoslov zelenja, ki ga prinesite s seboj. Nato bo procesija v cerkev, kjer bo sveta maša z

dramatiziranim branjem pasijona.

Veliki četrtek, 9. april. Ob sedmih zvečer bo spominska maša Jezusove zadnje večerje. Nato ura molitve za duhovnike in Cerkev.

Veliki petek, 10. april. Slovesno opravilo Jezusovega trpljenja in smrti bo ob treh popoldne. Obred vsebuje pasijon po sv. Janezu, berila, prošnje za vse stanove, češčenje križa in sv. obhajilo. Nato bo izpostavitve Najsvetejšega v božjem grobu.

Velika sobota, 11. april. Ves dan bo mogoče moliti pri božjem grobu. Ob dveh popoldne pa bo blagoslov velikonočnih jedil. Ob sedmih zvečer bo začetek obredov; blagoslov ognja, velikonočne sveče, hvalnica Luči – Vstalemu Kristusu, berila, blagoslov krstne vode, obnovitev krstnih obljub in slovesna maša. Nato pa še blagoslov velikonočnih jedil.

Velikonočna nedelja, 12. april. Ob osmih zjutraj slovesno vstajenje, procesija, blagoslov z Najsvetejšim in slovesna maša z zborovskim petjem. Ob desetih dopoldne pa bo sveta maša z ljudskim petjem.

Velikonočni ponedeljek, 13. april. Sveta maša bo ob 9.30 dopoldne, kot tudi zvečer ob šestih. Ob sedmih pa bo pirhovalje v dvorani.

WOLLONGONG – FIGTREE – Na cvetno nedeljo, 5. aprila, bo ob petih popoldne blagoslov zelenja, nato pa sv. maša z dramatiziranim branjem pasijona po Luku. Na veliki petek, 10. aprila, bo ob sedmih zvečer slovesno opravilo (glej Merrylands). Na velikonočno nedeljo bo slovesna maša ob petih popoldne.

NEWCASTLE ima redno službo božjo v Hamiltonu na peto nedeljo v marcu, 29. 3. ob šestih zvečer. Nato pa spet na belo nedeljo, 19. aprila, ob šestih zvečer. Obakrat bo pred sveto mašo priložnost za spoved, po maši pa srečanje v dvorani.

CANBERRA ima velikonočno službo božjo na samo veliko noč, 12. aprila, in sicer že zgodaj, ob treh popoldne pri sv. Petru in Pavlu v

Garranu (Wisdon St.), ker je potem v Slovenskem domu nastop Prifarskih muzikantov in folklorne skupine Prvi rej. Na redno canberrsko tretjo nedeljo v mesecu pa aprila ne bo slovenske maše. Redna pa bo potem 17. maja ob

šestih zvečer. Naslednje tri zimske mesece – junija, julija in avgusta – pa že ob štirih popoldne.

SURFERS PARADISE pride spet na vrsto za sveto mašo v velikonočnem času: to bo na belo soboto, 18. aprila, ob pol osmih zvečer. Kraj je isti: cerkev Srca Jezusovega, Fairway Drive, Merimac ali Clear Island Waters, Old.

CORNUBIA – Na Planinki bo slovenska služba božja na belo nedeljo, 19. aprila, ob pol enajstih dopoldne. K tej maši ste vabljeni rojaki iz Gold Coasta in Brisbana.

BOŽJI GROB bo tudi letos na veliki petek od 4.30 do sedmih zvečer, ko bo sveti križev pot. Vabimo Vas, da v veži vpišete Vaše ime, kdaj boste molili pred Najsvetejšim v božjem grobu. Vsaka družina naj pošlje vsaj enega ali več zastopnikov. Če cela družina moli pri božjem grobu, je pa še bolj spodbudno.

ROJAKI, oddaljeni od naših verskih središč, ste vabljeni, da se za velikonočne praznike udeležite svete maše in sploh obredov velikega tedna v Vaši krajevni cerkvi. Za velikonočne praznike naj bi vsako prejel zakramente svete spovedi in svetega obhajila. Tako nas spodbuja naša mati sveta Cerkev.

POROKI – **MARKO JOHN BREŽNIK**, Randwick, NSW. Sin Alfreda in Jelene, roj. Kucler. Rojen v Sydneyju, krščen v Paddingtonu, in **CAROLINE RANSON**, Randwick, NSW. Rojena v Suva, Fiji. Priči sta bila Alfred Brežnik ml. in Cathy O'Grady. – St. Canice's Church, Elizabeth Bay, NSW, 21. februarja 1998.

JOE BOSANAC, Kingsgrove, NSW. Sin Nikole in Ide, roj. Glušič. Rojen v Sydneyju, krščen v Ashburyju, in **SERGEJA BRIŠNIK**, Kingsgrove, NSW. Hčerka Emila in Miroslave, roj. Parfant. Rojena v Celju, krščena v Polzeli. Priči sta bila Peter Šarkan in Brenda Cooper. – Sv. Rafael, Merrylands, 21. februarja 1998.

Obema paroma naše iskrene čestitke za božji blagoslov v zakonu!

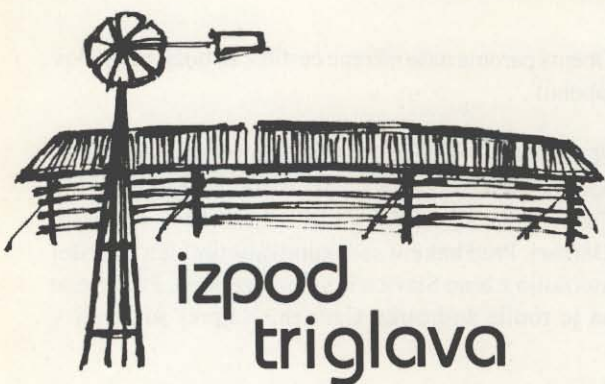
POKOJNI – V nedejo, 22. februarja 1998, je v Canberri v bolnici (Woden Valley) umrl **ERIK FRAS**. Rojen je bil pri sv. Ani v Slovenskih goricah, 15. 1. 1946, Frideriku in Barbari. Pred kakimi sedemindvajsetimi leti je prišel v Avstralijo z ženo Slavico in sinom Iztokom. Pozneje se jima je rodila še hčerka Carmen. Najprej so živeli v

Bathurstu, potem so se preselili v Canberro. Erik je imel svoje podjetje kot betonski kontraktor. Vsa leta je bil član canberrskega slovenskega društva, eno leto je bil tudi njegov predsednik. Letos februarja so ga prepeljali v bolnico zaradi krvavitv v glavi. V nedeljo, 15. februarja, je prejel zakramente cerkve. Pogrebne molitve za Erika so bile v Canberri, 26. februarja, nato pa je bil položen k počitku na pokopališču Gungahlin, Mitchell, ACT. Pokojnik zapušča poleg omenjene žene Slavice, sina Iztoka in hčerke Carmen tudi sestro Barbiko, ki živi v Orange, NSW, v domovini pa še sestre Marico, Vikico, Cilko in Katico.

Naše iskreno sožalje vsem sorodnikom pokojnega Erika. Spomnimo se ga v molitvi in pri sveti maši za pokoj njegovi duši!

p. Valerijan

LJUBLJANA – Na predvečer slovenskega kulturnega praznika so v Cankarjevem domu v Ljubljani podelili Prešernovi nagradi in nagrade Prešernovega sklada. Letošnja Prešernova nagrajenca sta scenografka Meta Hočevar in pisatelj Saša Vuga, dobitniki nagrad Prešernovega sklada pa so kipar Jakov Brdar, koreograf Matjaž Farič, pisatelj Uroš Kalčič, igralka Milada Kalezić, oblikovalka Eta Sadar Breznik in filmski režiser Igor Šterk. Slavnostni govornik na prireditvi je bil lanskoletni nagrajenec Niko Grafenauer. Prešernove

Vera v neminljivost in obstoj življenja nosi v sebi ogromno človeškost. Brez tega si manj kot človek. Brez te vere si obsojen na izginotje. Z vero v to pa si poklican tudi v drugačno človečnost in v dejavno ljubezen.

Tone Pavček v Ognjišču

nagrade in nagrade Prešernovega sklada kot najvišje priznanje Republike Slovenije za dosežke v umetnosti podeljujejo od leta 1947; do leta 1956 so jih podeljevali tudi za dosežke s področja znanosti. Z zakonom iz leta 1991 je število nagrajencev omejeno: vsako leto je mogoče podeliti največ dve Prešernovi nagradi in največ šest nagrad Prešernovega sklada.

BREZJE - V nedeljo 8. februarja, je gvardijan na Brezjah p. Ciril Božič na kulturni praznik v Prešernovem duhu dobrega sosredstva povabil v baziliko Marije Pomagaj najvišje predstavnike držav in narodov v Sloveniji. Maše, ki jo je daroval predstavnik Svetega sedeža pri nas, nadškof Edmond Fahrhat, se je udeležilo

več kot polovica diplomatskega zbora naše države. Med mašnim nagovorom je povedal, da je minilo natančno šest let, ko je "papež Sloveniji zaželel, naj bo v svojem krščanskem izročilu deležna rodovitne prihodnosti, ki jo bo živela v svobodi, miru in spoštovanju človekovih pravic". Torej: "Zvestoba kulturi, prežeti s krščansko vero, je najboljše zagotovilo vaše prihodnosti", je dejal nadškof Farhat. Po maši je bil še bogat kulturni program.

Ob slovenskem dnevu kulture sta v trnovski cerkvi v Ljubljani darovala mašo za pesnika Franceta Prešerna ter vse umetnike, žive in rajne, tudi župnik Janez Pogačnik in frančiškanski pater Edi Kovač. V svojem nagovoru je župnik Pogačnik med drugim imenoval Prešerna očeta naroda, umetnost pa opredelil kot nekaj preroškega. Današnja slovenska umetnost mora biti - po njegovih besedah - prav tako preroška oz. kritična do družbe in tudi do Cerkve. Mašna daritev je bila pospremljena z mnogimi kulturnimi dogodki in veliko petja. Po maši je bil pred cerkvijo še spored Prešernovih pesmi, zbor pa je zapel Zdravljico.

Po vsej Sloveniji so se odvijale številne kulturne prireditve in mnoge prisrčne proslave, kakor na primer proslava v veliki dvorani katoliške gimnazije Želimlje. Tam so imeli v gosteh priljubljenega slovenskega pesnika in dramskega igralca Toneta Kuntnerja. Živa pesnikova beseda je vse dijakinje, dijake, profesorje, vzgojitelje ter druge goste priklenila k najgloblji ubranosti ter osvežila odnos do slovenske besede. Trije sklopi so zgovorno oblikovali Kunterjev literarni nastop: *zemlja in mesto, domovina in mati, ljubezen in prijateljstvo*.

M. P.

V VELIKIH LAŠČAH bodo letos praznovali 240-letnico šolstva, 125-letnico delovanja šolske knjižnice in 45 let vrta. Šola se dejavno vključuje v življenje domačega kraja. Ker jim ohranjanje starih običajev in navad veliko pomeni, so se odločili, da bodo pripravili občinsko tekmovanje v izdelovanju zobotrebcev. To spretnost so pred vojno obvladali v vsaki hiši in se z njo tudi preživljali. Zobotrebce so pošiljali po vsem svetu. Pripravili bodo tudi razstavo različnih zobotrebcev in naprav, s katerimi so jih izdelovali.

LJUBLJANA - Desetega februarja so se na nadškofijskem ordinariatu v Ljubljani na enodnevnem posvetovanju zbrali sodniki in drugi člani cerkvenih sodišč iz ljubljanske in mariborske škofije. Cerkevni sodniki v Sloveniji so v primerjavi s civilnimi veliko bolj obremenjeni, saj jih je manj, postopkov pa vedno več. Njihovo delo je v službi vernih, ki so se zaradi kompleksnih težav znašli v težkih položajih in jim Cerkev želi pomagati. Ugotovili so, da na primer število pravnih o neveljavno sklenjenih cerkvenih zakonih v Sloveniji narašča. Prav slovenska sinoda, ki bo posvetila pozornost različnim področjem verovanja v Sloveniji, bo morala spregovoriti tudi o tem vprašanju. Zato bo v prihodnosti nujno potrebno okrepiti z novimi usposobljenimi ljudmi tudi njihove, sodniške vrste.

M. P.

DOLSKO - Štirinajstega januarja je minilo 85 let, kar se je v Dolskem rodil Janez Janež, kasnejši legendarni zdravnik v misijonih, ki je pred 50 leti iz Argentine odpotoval na Kitajsko. Po njegovem geslu Moje življenje je delo, so v župniji tudi poimenovali slovesno akademijo ob začetku t. i. Janeževega leta. Misijonarji na Kitajskem so pričali o njem: "Prvi slovenski misijonski zdravnik je mož na mestu. Misijonom je dal vse - svoje sposobnosti, svojo požrtovalnost, svoje srce. Nad njim bdi očitni božji blagoslov." Samo molitev in delo za bližnjega, pravijo mnogi, ki so ga poznali. Sam pa je rekel: "Ne iščem ne denarja, ne slave, ne priznanja. Reven sem bil in revno hočem živeti, čeprav se mi smejejo lepe plače, ki mi jih ponujajo razne bolnišnice. Na svetu ni denarja in časti, da bi zapustil svoje bolnike, ki so moj raj, ker sem v njem popolnoma srečen. Moje življenje je delo."

Povzetek iz poslanice papeža Janeza Pavla II. za svetovni dan bolnikov 11. februarja 1998:

"1. Svetovni dan bolnikov bomo obhajali 11. februarja 1998 v svetišču v Loretu. Izbrani kraj, ki spominja na trenutek, ko se je beseda učlovečila v telesu Device Marije po delovanju Svetega Duha, nas vabi, da se zazremo v skrivnost učlovečenja..."

2. Kristus ni prišel, da bi nam odvzel naše bolečine, ampak da bi jih delil z nami; vzel jih je nase in jim tako dal odrešujočo vrednost...

3. Sveti duh je Duh, ki daje človeškemu srcu moč, da se pogumno sooča s preizkušnjami in jih premaguje...

4. S pogledom uprtim vanjo, ki je dekla Gospodova, so se v teku stoletij mnogi kristjani naučili odeti svojo pomoč bolnikom v materinsko nežnost...

5. Ob svetovnem dnevu bolnikov želim spodbuditi cerkveno skupnost k obnovitvi zaveze, ki naj v sodelovanju z vsemi verniki in ljudmi blage volje spremeni človeško družbo v hišo upanja...

6. Ob pripravah na veliki jubilej 2000 je Cerkev poklicana, da okrepi svoje napore in spremeni v stvarno izvedljive načrte zamisel skupnosti, kot jo nakazujejo apostolove besede (sv. Pavel opozarja kristjane v Korintu: 'Če en del trpi, trpijo z njim vsi deli'). Škofije, župnije, in vsa cerkvena občestva naj se zavežejo, da bodo prikazovala vprašanja zdravja in bolezni v evangelijski luči. Opogumljajo naj vrednotenje in obrambo življenja in dostojanstva človeške osebe od spočetja do njenega konca. Naj po njih postaja otipljiva in vidna prednostna odločitev za uboge in potisnjene na rob družbe...

7. Dragi bolniki, v cerkveni skupnosti vam je namenjeno posebno mesto... Oblikovana po Kristusovi izkušnji in napolnjena s Svetim Duhom, bo vaša izkušnja trpljenja razglašala zmagovalno moč vstajenja...

8. Moja želja je, da bi od tega ognjišča (pri nazareški družini) do vsake človeške družine, ki jo je ranilo trpljenje, dospel dar vedrine in zaupanja...

9. V tej poslanici se s posebno mislijo obračam na zdravstvene in pastoralne delavce, poklicne in prostovoljce, ki nenehno živijo s potrebami bolnikov. Želim jih spodbuditi, naj vedno visoko cenijo nalogo, ki jim je zaupana, in naj jih nikdar ne premagajo težave in nerazumevanje...

10. Mariji, Tolažnici žalostnih, zaupno izročam trpeče na telesu in na duši, z njimi pa tudi zdravstvene delavce in vse, ki se velikodušno posvečajo pomoči bolnikom...

Dano v Vatikanu, 29. junija 1997, na praznik svetih apostolov Petra in Pavla

PREMESTITEV ŠKOFIJSKEGA SEDEŽA V MARIBOR IN USTANOVITEV BOGOSLOVNEGA SEMINIŠČA

Eno najpomembnejših, pa tudi najtežavnejših del škofa Slomška, je bila preselitev škofijskega sedeža iz Sv. Andraža na Koroškem v Maribor. Razmejitve škofij v tistem času je bila za Slovence zelo krivična in nenaravna in se je morala prej ali slej spremeniti. Blizu četr milijona Slovencev v graškem in mariborskem okrožju je prišlo pod čisto nemško sekovsko škofijo. Pri tej razdelitvi niso odločali ne verski ne narodni in ne prosvetni oziri. Glavno je bilo ponemčevanje Slovencev, ki so bili v sekovski škofiji vedno drugorazredni. Škofje so bili zaporedoma zadržani Nemci in slovensko ljudstvo ni nikoli slišalo božje besede iz ust svojega nadpastirja. Misel in želja po slovenskem škofu je na tihem vedno tlela v srcih sekovskih Slovencev, vprašanje nove razmejitve škofij in premestitve škofijskega sedeža pa je stopilo v ospredje kmalu po Slomškovem nastopu. Prihajala so pisma in prošnje, s katerimi so štajerski Slovenci ob Muri in Dravi izražali željo, da bi ga dobili za škofa in bi svojo prestolnico prenesel v njihovo sredino. Slomšku je ta zadeva povzročala nepopisne skrbi in večkrat je vzdihnil: »Za mojo osebo je ta selitev le žrtev. Jaz ne bom nič dobrega doživel, morda moji nasledniki; mene čakajo le trudi in skrbi.« To je bilo res, saj v mariborskem okrožju ni bilo primernih prostorov za škofovsko rezidenco in kanoniška stanovanja, skoraj vsa škofovska posestva so bila na Koroškem, nova škofija pa bi potrebovala tudi lastno bogoslovno semenišče in šolo. Vendar je Slomšek z močno voljo, vztrajnostjo in modrimi pogovori ta veliki cilj dosegel.

Dogovor o preureditvi škofij so podpisali trije škofje – lavantinski, krški in sekovski (graški), pri nadškofu v Salzburgu, 22. oktobra 1858. Selitev iz Sv. Andraža v Maribor se je začela spomladi 1859, deloma na vozovih po cesti, deloma na splavih po Dravi, od Labota do Maribora. Na praznik Marijinega vnebovzeta, 15. avgusta 1859, je imel škof Slomšek poslovilno pridigo pri Sv. Andražu na Koroškem, 19. avgusta pa je natihoma prispel v Maribor. V soboto, 3. septembra, je opravil s stolnim kapitljem prve slovesne večernice v novi stolnici sv. Janeza Krstnika v Mariboru, v nedeljo, 4. septembra, pa je po slovesni procesiji iz cerkve sv. Alojzija na Glavnem trgu v stolnico imel v tej cerkvi slovesno evharistično daritev ob navzočnosti okrog sto duhovnikov, najvišjih predstavnikov svetne oblasti in

NA POTI DO

**SLOVENIA
BLAŽENEGA**

**Vrli Slovenci! Ne pozab
drago materinsko blago
vam bodi luč, materin j**

množice ljudstva. Med drugim je dejal: »Širiti večjo čast božjo, prinašati in dajati mir ljudem, to je moja velika naloga, radi katere sem prišel v vašo sredino. ... O, da bi se mi posrečilo vas vse privedi k onemu vzvišenemu cilju, za katerega nas je ustvaril in nas poklical troedini Bog. ... Če najdemo vašo ljubezen, najdemo vse, kar more škof pričakovati od svojih škofljanov. ... Prišel sem k vam, da vas kot oče blagoslavljam, in ko me bode prejel ali slej pokopali, bode tudi takrat moj očetovski blagoslov ostal pri vas.«

V pastirskem pismu Ob preselitvi škofovskega sedeža v Maribor, ki so ga brali po župnijah prvo nedeljo po ustoličenju, pa takole spodbuja vernike: »Dobri Bog nam je Slovincem še ohranil svete vere pravo luč; ni nam še zatemnelo, hvala Bogu, prave modrosti jasno oko. Ohranimo zvesto in varno svete vere dragi dar, branimo svete katoliške vere nauk kakor zvezdo svojih oči. ... Na noge, učitelji blagi! ... Učite deco brati gladko, pisati čedno, pa še bolj skrbno pravično živeti, se greha varovati in Bogu lepo služiti vadite jih.«

Škof Slomšek je hkrati s preselitvijo škofijskega sedeža v Maribor načrtoval tudi ustanovitev samostojnega bogoslovnega semenišča. Odkupil in preuredil je nekdanjo jezuitsko, tedaj vojaško poslopje pri cerkvi sv. Alojzija, dal popraviti tudi to cerkev in ob pomoči raznih dobrotnikov je že v jeseni leta 1859 semenišče lahko začelo z delom. »Čednost in učenost bodi ščit naše hiše,« ga je na pot pospremil Slomšek, uspešno pa je delovalo nepretrgoma do druge svetovne vojne leta 1941 in po vojni v spremenjeni obliki in drugih prostorih od leta 1968 naprej, povezano z bogoslovjem in teološko fakulteto v Ljubljani.

OLTARJA

DOBILA SVOJEGA PRVEGA
ANTON MARTIN SLOMŠEK

16

da ste sinovi matere Slave; naj vam bo
eta vera in pa materina beseda! Prava vera
vam bodi ključ do zveličavne omike.

A. M. Slomšek

SLOMŠKOVA ZADNJA LETA V MARIBORU

V novi prestolnici ob Dravi je Slomška čakalo vse
polno dela, najprej pa je hotel prenoviti srca vernikov.

Že v prvem postnem času po svojem
prihodu, leta 1860, je priredil v
Mariboru dvojni misijon, v stolnici
v nemškem jeziku in v Alojzijevi
cerkvi v slovenskem. Meseca maja
istega leta je vpeljal tudi majniško
pobožnost ali šmarnice.

V mestu, ki je vedno bolj raslo, je
Slomšek opazil veliko zapuščene
mladine, ki se je potikala po ulicah.
Otroci so se mu zasmilili in ob sklepu
mariborskega misijona je potrkal na
srca mestnih gospa, ki so se mu
prišle zahvaliti za misijon. Predlagal
jim je ustanovitev dobrodelnega
ženskega društva, ki bi skrbelo za
revna in zapuščena dekleta in dejal,
da upa, da bodo po njihovem zgledu
tudi možje ustanovili podobno
društvo za mladeniče. Že 7. aprila
1860 je bilo ustanovljeno društvo z
imenom Katoliško društvo gospa, ki
je po Slomškovi smrti pripomoglo,
da so se v Maribor naselile šolske
sestre.

Slomšek je tudi z veseljem
obiskoval župnije po škofiji in
posvečeval cerkve, tako na primer
18. junija 1861 podružno cerkev sv.

Urbana na prijaznem vinorodnem griču pri Mariboru,
28. oktobra istega leta pa Marijino cerkev v Smolniku
nad Rušami. Povsod se je rad pomešal s preprostimi
ljudi in se pogovarjal z njimi, da so bili včasih do solz
ganjeni zaradi njegove očetovske ljubeznivosti.

V adventnem času leta 1861 je imel v stolnici prek
božičnih praznikov sedem govorov o nebesih, da bi,
kakor je rekel, v **tvarne reči utopljena srca dvignil
kvišku**. Te pridige je izpilil in spisal v slovenščini za
Drobtinice. Objavljene so bile v njih leta 1863 kot Pridige
o nebesih in so Slomškovo zadnje slovstveno delo.

Za binkoši 1862 se je Anton Martin Slomšek na
povabilo papeža Pija IX. odpravil v Rim na slovesno
razglasitev japonskih mučencev za svetnike, predvsem
pa, da obišče grobove svetih apostolov Petra in Pavla
in se sreča z vrhovnim predstojnikom katoliške Cerkve –
papežem. Odpravljal se je trdno prepričan, da bo na
poti podlegel svoji bolezni, saj je bilo potovanje v Rim v
tistih časih zelo naporno in celo nevarno. Pred odhodom

je zato vse uredil za primer svoje
smrti. Poleg slovesa od svojih
kanonikov, mestne duhovščine,
bogoslovcev in mariborskega
prebivalstva s prižnice ob šmarnični
pobožnosti, se je s pristrčnim
pastirskim listom, s katerim opozarja
na trojno potovanje vsakega
katoliškega škofa (obiskovanje ovčic,
potovanje v Rim in potovanje v
neskončno večnost), poslovil tudi od
drugih vernikov v škofiji.

Pri papežu je imel posebno
avdienco in daljši pogovor o
razmerah in pastoralnem delovanju
v škofiji. Papež ga je pohvalil za
njegovo požrtvovalnost in mu v
priznanje zaslug podelil visoko
odlikovanje; imenoval ga je za
»prisednika apostolskega sedeža in
rimskega meščana«. Ko se je Slomšek
vrnil domov, je na Dunaju, v krogu
dobrih prijateljev in znancev,
popolnoma mirno in vdano izrekel
slutnjo svoje bližnje smrti: **«Bil sem
v Rimu, sedaj bom pa umrl.»**

Se nadaljuje

Pripravila Katarina Mahnič

Slomškov spomenik v
cerkvi v Ponikvah

P. Bazilij

TONČEK IZ POTOKA

Mladinska povest

BARČICA PO MORJU PLAVA...

Dopoldne je še tu in tam pokukalo sonce izza nizkih oblakov, ki nikoli ne obetajo nič dobrega. Po kosilu pa se je začelo nad stiškim kotom gromaditi.

»Nevihta bo!« je dejal Matevž, ko je odložil žlico in pogledal skozi okno. Tudi drugi so jenjali strgati po prazni lončeni skledi, v kateri so se še pred nekaj minutami tresli ajdovi žganci. Marijana pa je sledila z očmi bratrančevemu pogledu in vzdihnila: »Bog ne daj! Potem moram takoj domov!«

»No, no! Saj ni tako hudo. Le naj se izlije! Do mraka boš že po suhem v Potoku,« se je zasmel Matevž njenemu zaskrbljenemu obrazu.

Marijana je že precej dolgo omožena v potoku. Od takrat, ko so prodali domačijo na Krki in so se morali vsi Anžičevi otroci raztepti po svetu. Gostilna jim ni prinesla sreče, dasi je stala ob cerkvi in imela zato vedno mnogo pivcev. Jože in Jera sta šla v Ljubljano k stricu in pozneje je prišla za njima še Franca. Janez je po odsluženih vojaki ostal v Zagrebu jetniški paznik, France pa se je odpravil za kruhom preko morja. Le Marijana je ostala v bližini doma. Vzela je Pintarčkovega Miho, ki je že nekaj let sam gospodaril. Grunt ni bil majhen, pa tudi mlin je dobro nesel. In kar je glavno: pri vsem tem je na domačiji v Potoku gospodovala sreča, ki je več kot zemlja in denar. Marijana res ni prinesla mnogo dote k hiši, pač pa zlato srce in pridne roke, ki niso rade mirovale. Križ v bogkovem kotu nad javorjevo mizo in molek na kavljju ob peči sta pomagala, kadar so omagovale.

Vedno je šla nerada zdoma in še k bratrancu Matevžu na Pobertovo domačijo se je navadno prikazala le kako nedeljo po maši. Iz trgovine ji vse znosijo otroci. Najstarejši, dvojčici Micka in Francka sta kaj pripravnici. Devetletni Janez pa je bolj muhast. Ančka že hodi v šolo,

Riše: Zorka Černjak

dočim je Ivanka šele v četrtem letu. Od lanskega novembra pa zopet veka v potoku. Kar dva se oglašata izpod rdeče odeje: Nežika cvili, kot bi miški stopil na repek, Tonček pa ima ihtav, fantovski jok. In vedno pojeta skupaj v široki zibki...

Tako rada pripoveduje Pintarčkova mati o svojih otrocih. V Potoku je samota in nima nikogar, ki bi jo poslušal. Sem in tja se oglasi v hiši potovka; drugače vsak zavije v hrib k očetu, ona pa sameva. Zato je takrat bolj zgovorna, ko sedi za Matevževo mizo. Pri notarju je že pred poldnevom vse opravila; klicali so jo zaradi testamenta tete Jere, ki je pred dobrim mesecem umrla na Muljavi.

Med molitvijo po jedi pa so zaškripala vrata in skozi dimnik je zatulilo, da se sam Bog usmili. Kakor bi verne duše jokale v pekočem ognju. Zunaj se je ulilo kot iz vedra. Dež je neslo postrani, da je bil celo na okna pod napuščem.

Kakor veter konjsko grivo je vihar objemal drevesa, da so žalostno ječala pod njegovo močjo. Kot bi jim v silnem besu hotel potrgati vse listje...

In potem se je zablistalo, nato pa zabobnelo, da je v rebri za hišo votlo odjeknilo. In še in še... Dež je začel z novo močjo biti po oknih.

Nad Stično se je razbesnel zares sam pekel. Ljudje že dolgo niso pomnili take nevihte in so s strahom gledali skozi okna ter zaskrbljeni postajali pod napuščmi.

»Spet duše stiških menihov pode cesarja Jožefa,« je vedela povedati stara Žlundrova Reza. Dokler so v klostru peli psalme še beli menihi, baje še nikoli ni bilo v stiškem kotu neurja. Odkar pa jih je cesar razgnal, se večkrat razbesni nevihta...

»Bog nas varuj toče!« so se križali gospodarji, dedki

pa so sedeli na zapečkih in prebirali med suhimi prsti jagode hišnega molka. Prav v vseh hišah so molili. Kaj bi ne! Saj se je tudi zvon oglasil iz visokih lin, da je šel njegov jok prav do srca. Nebo pa je bilo kot siva zavesa in dolge, temne štrene so se dotikale zemlje... Ubogo polje!

Da vsaj toča ne bi začela!

No, ljubi Bog je tistikrat Dolenjski prizanesel. Saj je bilo še dežja, ki je ves teden polagoma močil, prevelika mera.

»Kot bi se utrgal oblak...« je Marijana zopet zaskrbljeno pogledala skozi mokra stekla v oknu. Spomnila se je svojega drobiža. Danes kuha Micka, ki se kaj rada vrti okrog peči. No, lačni niso. Tudi najmlajšima dvema je postregla z mlekom, kakor ji je naročila. Toda zdaj gotovo že vsi težko čakajo, da se na ovinku izza zelenja prikaže njena bela naglavna ruta. Ona mora pa v Stični čakati, da se izlije...

Vihar je polagoma ponehal, a dež je še vedno močil zemljo. Pa kako! Težki curki so kar odskakovali od tal, ki so bila pravzaprav ena sama velika luža.

»Danes bomo imeli zopet vodo v hiši,« je postala proti mraku še bolj zaskrbljena Pintarčkova mama. Najrajši bi jo ubrala v dež. Kaj zato, če pride mokra domov! Da je le otroci ne bodo pogrešali in bo v hiši in hlevu vse v redu...

Pa je bratranec Matevž pribil, kot bi bil njen oče: »Nikamor ne pojdeš v to močo! Eno noč bodo že opravili brez tebe in da si pri nas, tako vedo!«

Kakšno je bilo tisto popoldne šele v Potoku!

»Saj nam bo mlin odneslo!« je majal z glavo pol za šalo pol zares Miha.

Moral je v nevihti s hlapcem k zatvornicam nad lesenim koritom. Priprl je zgornjo veliko in odprl stranski spodnji, da je voda kar zagrgala nazaj v svojo strugo. Pa je je bilo še preveč na kolesu. Prav do roba je segal potok, ki je sicer tako pohlevno hitel med vrkami in praprotjo po dolini proti Stični.

Že dolgo ni ustavil Miha kamnov zaradi preobilice vode. Lani so dolgo stali, ker je bila suša. A danes je že ob petih jenjalo ropotati v mlinu. Mlinar, ki je odmaknil korito iznad kolesa, je ves moker prišel v hišo.

»Presneta voda! Kolo bi mi kmalu polomila,« je povedal materi, ki je z rožnim vencem v roki vsa upognjena sedela ob peči in gonila zibelko z najmlajšima. Izpod pisanordeče odeje pa sta gledali dve drobni glavi: težko bi ločil, kateri je fantek...

»Povodni mož nagaja...« se je oče med smehom sklonil

nad njiju in jima ponagajal s prstom: »Bu, bu, bu...«

Obe glavi hkrati sta se zgenili in raztegnili v smeh, po katerem si takoj ločil Nežiko od Tončka.

Isti hip je blisk zopet pretrgal temno nebo. Nato je tresk odjeknil po vsej dolini, da se je stresla hiša. Otroci na peči so utihnili, kot bi mignil, Tonček in Nežika pa sta bruhrnila v glasen vek. Oče in stara mati sta se pokrižala, nato je zibka znova stekla.

Izpod pisanordeče odeje pa sta gledali dve drobni glavi...

Lepa je njena pesem! »Tok-tok!...« Kot bi se hotela kosati z uro na steni, katere nihalo se v Potoku ni ustavilo, kar je mlada pri hiši: nikogar še niso nesli v krsti čez prag. »Tok-tok, tok-tok!... Življenje-življenje, življenje-življenje...« poje zibka Tončku in Nežiki in joka je vselej kmalu konec. Lepo barvana je, okrašena z rdečimi srčki in pisanim cvetjem. Na srčasti prednji stranici pa ima pod letnico 1858, ko je prvič stekla, izrezljan nov datum: 4. listopada 1869. Sam oče je s svojo okorno roko zaznamoval, kdaj jo je prinesel iz podstrehe na mesto ožje, ki je bila pripravljena zibati en sam živ štrukelj. Ta pa je široka.

»Ata, kdaj pridejo mama?« je vprašala Ančka s peči.

»Če ne jenja dež, bo danes Francka molila s tabo. Stric Matevž mame ne bo pustil domov,« je povedal oče.

V hišo je prišel hlapec Martinek in sedel k peči, da bi se posušil. Janez je bil koj pri njem, da bi mu kaj novega povedal, pa se mu danes še govoriti ni ljubilo. »Kmalu opravim v hlevu, potem grem spat,« je leno povedal očetu.

»Če se boš ponoči kaj zbudil, poglej ven, kako je z vodo!« mu je naročal Miha.

Se nadaljuje

sv. ciril in metod melbourne

*Fr. Metod Ogorevc, O.F.M.,
SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission,
Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic: 3101
Tel.: (03) 9853 8118 in (03) 9853 7787
Mobile: 015 555 840 Fax: (03) 9853 6176
Dom počitka m. Romane – Mother Romana Home
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel. in Fax: (03) 9853 1054*

POSTNI ČAS je čas pokore in spreobrnjenja! V tem času naj bi poleg zdržka od mesa ob petkih naredili še kaj za okrepitev duhovnega življenja. Nekaj predlogov: **molitev** - npr. pogostejši obisk sv. maše, tudi med tednom; družinska molitev, zlasti križevega pota ali rožnega venca; obisk cerkve; branje Svetega pisma; **samozatajevanje** - npr. odpoved sladkarijam in pecivu; odpoved televiziji, zabavi in zato več časa posvetiti zakoncu, družini; omejiti hrano in pijačo z namenom, da damo prihranjeno za lačne vsega sveta; **pomoč potrebnim** - npr. posebna pozornost do koga, ki je ubog, bolan, ostarel, osamljen, v stiski. Vsi, ki so dopolnili 18. leto starosti in še niso izpolnili 60. leta, so se dolžni postiti na pepelnično sredo in veliki petek. Vsi, ki so izpolnili 14 let, so se dolžni vzdržati mesa ob petkih v postnem času. Izven postnega časa smemo zdržek mesa nadomestiti s katerim od zgornjih dobrih del.

KRSTA smo imeli dva. **DANIJEL ANTON PRETNAR** se je 11. novembra lani rodil Johnu Pretnarju in Ani, roj. Gombač, krščen pa je bil 22. februarja. Njegova botra sta Julijan in Helen Pretnar.

Na ime **MATTHEW DENNIS** je bil 1. marca krščen sinček Brendana Smitha in Lydie Markič-Smith, ki ga je povila letos na praznik Treh kraljev, 6. januarja. Botra sta Sonja in John Braniff.

Staršem čestitamo, njim in botrom pa želimo, da bi otrokom pomagali rasti v veri.

Krst je zakrament, ki ga podeljuje Cerkev otrokom na vero staršev. Starši pri krstu obljubijo, da bodo otroka vzgajali v veri in se zato pri obredu v njihovem imenu odpovedujejo slabemu in izpovejo vero v troedinega Boga. Krst ne sme biti samo lep običaj z izpraznjeno vsebino. V tem primeru je bolje, da se otrok kot odrasel pripravi na zakrament krsta in ga prejme zavestno in odgovorno. Starši, ki nimajo vere (bolje rečeno: si zanj ne prizadevajo) ne morejo sprejeti odgovornosti, da bodo otroke krščansko vzgajali. Ne želimo imeti le polnih krstnih knjig, temveč predvsem polnokrvne kristjane!

Folklorna skupina Študent v istrskem klubu, 20. 2. 1998

POROKE - V soboto, 7. februarja sta se v naši cerkvi cerkveno poročila **VILIEM VESEL** in **LJUDMILA** roj. **ŠEGULA**. Njuni priči sta bila Janez in Francka Kotnik.

Istega dne sta si obljubila zvestobo pred Bogom tudi **ANTHONY KIRN** in **ANASTAZIJA ALEXOPOULOS**. Anastazija je grško pravoslavne vere, njeni starši pa so Basile Alexopoulos in Joanna roj. Proxenos. Anthony pa je bil krščen pri nas l. 1967. Njegovi starši so Ivan Kirn in Ivana, roj. Šerbinek. Priči sta bili Areti in Peter Arvantis.

ROBERT Dенса, sin Ivana in Angele roj. Žižek in CATHERINE MAREE LAING, hči Bruceja Laing in Valerie Maree roj. Orr sta stopila v zakonski stan 15. februarja. Njuni priči sta bila Christian Campos in Michelle Laing.

Malce nenavadna je bila poroka ROMANA PAJNKIHERJA in ANGELE FUJS, ker sta bila kot novinarja samo na obisku s folklorno in glasbeno skupino Študent iz Maribora. Roman je bil rojen v Zg. Gruškovju pri Ptuj, krščen pa pri Sv. Trojici v Halozah, Angela pa rojena v Mariboru in krščena v Limbušu. Priči sta bila Tomaž Zaviršek in Mojca Kelbič.

Čestitamo in želimo, da bi njihova ljubezen še naprej rasla!

Zahvala

V torek, 10. 2. 1998, je v Bogu zaspal in nas za vedno zapustil Frank Šabec. Slovo od dragih je zelo težko, vera in molitev pa nam bosta pomagali preživeti žalostne dni.

Ob izgubi ljubega in skrbnega moža, očeta in starega očeta, se v svojem imenu in imenu mojih otrok pristrčno zahvaljujem vsem sorodnikom in prijateljem S.K.P., pevcem in dolgoletnim prijateljem, dragi mami in sorodnikom v Sloveniji za tolažilne besede in pomoč, prav tako tudi patru Metodu za molitve, cvetje in pospremitve Franka na njegovi zadnji poti,

Naj se v molitvi vsi radi spomnimo dragega Franka.

Žalujochi: žena Pepca Šabec s hčerko Sandro ter sinom Frankom z družinama. Zahvala

POKOJNI - V torek, 10. februarja je v Monasch Medical Centre v Claytonu umrl triinšestdesetletni FRANC ŠABEC. Na dan njegove smrti sem ga še obiskal in ga previdel (mu podelil zakramente spovedi, bolniškega maziljenja in obhajila). Zdravnik je domačim povedal, da se mu stanje naglo poslabšuje, zato so me poklicali prek prijateljev. Rojen je bil 17. 7. 1934 v Kleniku pri Pivki, v Avstralijo je prišel leta 1954. Nekaj časa je bival v kampu Bonegila, potem pa je dobil delo v Perthu, WA.

Dve leti kasneje se je vrnil v Melbourne, kjer je srečal Pepco, s katero sta se leta 1960 poročila. Rodila sta se jima sin Frank in hčerka Sandra. Ves čas so živeli v Narre Warren v Melbourne. Trije vnuki so mu bili v veliko veselje. Januarja letos se je slabo počutil in je bil hitro utrujen, zato ga je žena peljala k zdravniku, nakar je moral v bolnico iz katere se ni več vrnil. Pokojnika smo pospremili 12. in 13. februarja z molitvijo rožnega venca in s pogrebno sv. mašo v naši cerkvi, pokopan pa je na pokopališču v Springvalu. Poleg žene Pepce in vnukov zapušča tudi mamo Antonijo, brata Ivana in Jožeta ter sestrji Milko in Jožico.

Prav tako v torek, 10. februarja, je za večno zaspal JOŽE NEMEC. Pogrebna sv. maša je bila v petek, 13. februarja, v Cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu, pokopan pa je na pokopališču v Keilorju. Jože se je rodil 12. 3. 1931 v Turnišču v družini s petimi otroki. Samo en brat še živi. Z Ano sta se poročila štiri leta po vojni v Turnišču. V Avstralijo sta prišla leta 1957. Najprej sta živela v kampu Greta, kasneje pa petindvajset let v St. Albansu in petnajst v Balaratu. Rodili so se jima trije otroci: Slava, Zdenka in Jožef. Zadnjih dvajset let je bil Jože invalid. Domači so želeli, da bi ga pokopal slovenski duhovnik, vendar sem imel ob istem času drug pogreb, zato ga je pokopal župnik iz St. Albansa.

Smrt je v torek, 17. februarja v prometni nesreči posegla po mladem življenju LIDIJE KODER iz Bayswater, Melbourne. Rojena je bila 28. junija 1975 v Box Hill bolnici, krstil pa jo je p. Bazilij v Kewju. Od nje smo se poslovili z molitvijo v mrliških vežicah v Croydonu in na pokopališču v Lilidaleju, kjer je bila upepeljena. Pokopana bo doma v Sloveniji (Črmljenšek - pri Ptuj), kamor je bila družina že prej namenjena na obisk in česar se je Lidija zelo veselila. Nenadna smrt je najbolj prizadela mamo, ata, brata Vilija in sestro Ireno.

Pred šestindvajsetimi leti je JOŽEFA STARC prišla v Avstralijo in živela z družino svojega sina Stankota v Avondale Heights. Pazila je vnukinji Diano in Sandro, veselje je imela tudi z delom na vrtu in bila nasploh pridna delavka. V zadnjih letih zaradi bolezní ni več mogla pomagati, vendar jo je zelo potrpežljivo prenašala in se ni pritoževala. Umrla je doma, 19. 2. 1998, 24. in 25. pa smo jo k večnemu počitku pospremili z molitvijo in sv. mašo na pokopališče v Keilorju. Rojena je bila 14. 4. 1914 v Cunju pri Buzetu. Vdova je bila že od leta 1965. Nekaj posebnega pri tem pogrebu je bilo, da smo med vožnjo iz cerkve na pokopališče s krsto še enkrat obiskali

dom družine Starc.

Gospod naj da rajnim večni mir in pokoj, živim pa svojo tolažbo!

VELIKONOČNI RAZPORED boste lahko prebrali v velikonočnem pismu, ki ga boste dobili pravočasno. Naj opozorim samo na to, da je letos velika noč na drugo nedeljo v mesecu, zato bo **velikonočna sv. maša v Kewju samo ob devetih dopoldne**. Potem pa bo sv. maša še v Geelongu in St. Albansu, kot je to običajno na drugo nedeljo v mesecu. Priložnost za spoved v Kewju je vsako nedeljo pred mašami, glede drugih krajev pa boste prav tako dobili razpored v velikonočnem pismu.

OBNOVA BARAGOVEGA DOMA še naprej teče. Bog povrni za vse darove, zlasti pa mojstrom in pomočnikom, ki so v njegovo polepšanje vložili že veliko svojega časa in znanja. Potrebni smo tudi božjega blagoslova, za katerega naj prosi vaša molitev. Bernard Brenčič je popravil in zbrusil stare klopi, ki jih uporabljamo pri mašah zunaj na božič in veliko noč. Štefan Cek in Franjo Kravos sta jih lepo pobarvala. Tone

Urbas je lepo prebarval kurilnico in predprostor ter verando v prvem nadstropju, kjer bomo imeli še en prostor z nekaj posteljami za turiste iz Slovenije. Obiski se kar vrstijo, zato bi jim radi nudili prijazen dom. Eno največjih del je obnova kopalnice za fante, ki jo bomo preuredili v tri manjše, tako da bosta poleg kopalnice za stalne stanovalce še moška in ženska kopalnica za goste. To delo je ravno zdaj v teku, zato bom o njem podrobneje poročal drugič. Alex Bratina je namestil luči na verandi in v arhivski sobi. Veronika Ferfolja še naprej prizadevno ureja arhiv.

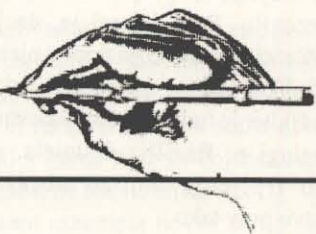
OBISK ŠKOFA METODA PIRIHA bo v Melbournu v nedeljo, 30. avgusta, med tednom pa bo obiskal še druge kraje v Viktoriji. O tem in še nekaterih drugih stvareh smo se pogovarjali vaši duhovniki p. Valerijan, p. Janez in jaz na sestanku, ki smo ga imeli v četrtek, 26. februarja, v Kewju. Z njegovim obiskom bomo pri nas proslavili 30-letnico izgradnje cerkve, v Sydneyu bodo praznovali 25-letnico, v Adelaidi pa 15-letnico. Vabim k molitvi za božji blagoslov škofovega obiska in pripravi praznika!

p. Metod

Nekaj slikovnega materiala v dokaz, da je okrog Baragovega doma že nekaj mesecev res prav živahno!

Pater Bazilij v spominih njegovih rojakov

Kmalu po prihodu v Melbourne iz Amerike leta 1956, nas je pater Bazilij obiskal. Prišel je kar od zadaj, ker še ni bilo cest. Nasmegan me je našel v vrtu in rekel: »Prinesel sem vam pošto od vaših prijateljev.« Povabila sem ga na kavo ali čaj. Bil je zelo prijazen, govoril je o Slovencih, ki jih je tam spoznal, tako tudi naše prijatelje.

V Avstriji smo bile skupaj štiri slovenske družine – moški so delali v rudniku boksita. Potem so ga zaprli in ni več bilo dela za nas, pa tudi kruha ne, tako smo se morali za nekaj odločiti. Eni so šli v Venezuelo, drugi v Ameriko, ker so imeli tam sorodnike. Nam je ostala samo še Avstralija, ker smo bili velika družina. Tako smo se poslovili eden od drugega, si zaželeli zdravja in sreče in da se še kdaj vidimo.

Na žalost pa z nami niso pustili očeta, češ, da mora prej na operacijo in pride čez tri mesece za nami. Vendar ni bilo nič iz tega, kljub našim prošnjam, pustili so ga šele čez deset let, ker smo sami plačali. Z veseljem smo ga pričakali, oče je bil pa ves srečen, da je spet skupaj z nami. Z ladjo Sydney se je pripeljal v Port Melbourne. Ko je šel skozi carino, pa so v njegovem kovčku našli suhe žemlje in klobase. Polovico so mu že vzeli, ko je kar naenkrat prišel na pomoč pater Bazilij. Rekel jim je: »Pustite starčka skozi,« tako da so mu drugo pustili. Oče je mislil, da smo še vedno tako lačni, kot smo bili v Avstriji med vojno.

Tako se ga še vedno spominjamo in smo mu hvaležni za vse. Skrbel je za bolne, jih obiskoval in tolažil. Kolikim je pomagal, pričakal ljudi v pristanišču ali na letališču, marsikomu poiskal delo in stanovanje.

Pater Bazilij, Bog naj vam poplača. Počivajte v miru božjem.

Angela Tušek z družino, St. Albans, Viktorija

Odpotovala sem v Slovenijo, s trdnim namenom, da nekje na poti skozi Malezijo, pod vročim tropskim soncem, ali pa morda že kar v letalu, napišem nekaj mojih

spominov na patra Bazilija. Pa nisem mogla. Kot da se je pater Bazilij umaknil iz moje bližine, iz mojih misli, čeprav sem ga le nekaj dni prej tako živo zaslutila v Baragovem domu, ga srečala vsega nasmejanega v sanjah. Morda pa je res ostal tam, kjer je toliko let preživel v delu za Boga in Slovenstvo. Zdaj je spet pred mano, s hudomušnim nasmehom na licu in z besedami: »Saj si vendar obljubila!«

Najino prvo srečanje pač ni dalo slutiti prijateljstva, ki je v dolgih letih počasi zrastle. Pripeljali smo se v versko središče. Prvič! Pater Bazilij nas je prijazno pozdravil, prijatelji so se vpletli v živahen pogovor - jaz pa sem komaj izdala spodoben pozdrav, saj se mi je pogled ujel na latinskem zapisu na cerkvi: *Dulce et Decorum est pro Patria Mori* (Sladko in lepo je umreti za domovino). V trenutku sem bila polna jeze in obupa, da je ta misel napisana na božjem hramu, ki bi vendar moral govoriti o ljubezni in onostranstvu. Zapis je namreč tudi naslov pesmi angleškega pesnika Wilfrida Owena, ki me je globoko pretresla. V verzih je pesnik živo naslikal strahotno trpljenje mladih fantov, ki – zastrupljeni od bojnih plinov – umirajo v jarkih na bojiščih I. svetovne vojne.

Spominjam se srečanj iz prvih let in najinih besednih 'dvobojev'. Ker sem komaj prišla iz Slovenije in nisem hodila v cerkev, je bil p. Bazilij prepričan, da sem komunistka. Tako sva se prepirala o svetovni ureditvi, o krivicah, ki so jih različni sistemi in družbe zakrivali v človeški zgodovini. In jaz sem bila kriva vseh Stalinovih čistk, napak in grozodejstev komunizma, on pa inkvizicije, požigov čarovnic in knjig.

Morda se je prijateljstvo začelo po smrti mojega sina Matjažka. Ne ob pogrebu, saj ta ni bil v cerkvi, ampak v najlepši Stvarnikovi katedrali, gozdu. Tja pa pater Bazilij ni prišel, ker sva si po telefonu skočila v lase. Zaradi Jugoslavije, zaradi Slovenije, seveda. Kajti prosila sem ga, da na pogrebu ne govori zoper državo, ki jo je imel

S pokojnim patrom Bazilijem nisva vedno našla skupne poti. Bila sem mlada, naivna idealistka in sem ga hotela 'učiti' o pozitivnih lastnostih jugoslovanskega socializma. Razlagala sem mu o strpnosti in kako moramo biti nevtralni in razumevajoči do vsakega, ne glede na versko ali politično prepričanje. Nekajkrat se je razjezil name in mi povedal, da imam oprane možgane. Večkrat nas je opominjal, da je molčanje ob krivicah isto kot soglašanje s krivico. Nikdar nisem mogla oporekati njegovemu mišljenju. Občudovala sem njegovo razgledanost ter širokogrudnost, saj zanj ni bilo nič pretežno. V vsem se je znašel in bil odličen gospodar. Bil je neomajen v svojih idealih, pravi steber ljubezni in slovenske zavesti. Ljubezen do rojakov, do slovenstva in do vsega okrog nas pa je sad toplega in rahločutnega srca. Pater Bazilij je bil naš učitelj, kadar je bil strog ali popustljiv, kadar je bil vesel, žalosten ali jezen, v pisanju in preprostih kretnjah in besedah. Za vedno mi bo živo ostal v spominu naslednji dogodek, ki mi je patra Bazilija prikazal v luči pravega svetega Frančiška.

Bilo je po maši neke nedelje, ko se je okoli zakristije drenjalo ljudi, ki so čakali na pomenek s patrom Bazilijem. Med njimi sem bila tudi jaz in ker se mi ni nikamor mudilo, sem se postavila v vrsto. Ker ni tako pogosto, da se lahko udeležim slovenske maše v Melbournu, je zame pravi užitek opazovati in spoznavati rojake. Že sem bila skoraj na vrsti, ko sem ob vratih opazila okrasni grmič, poln debelih in požrešnih gosenic. Le tu pa tam je še viselo nekaj obgrizenih lističev. Prepričana sem bila, da ga bodo gosenice ugonobile. Vsa zaskrbljena sem stegnila roko, da bi jih začela pobirati in pomendrala z nogo, ko me je presenetil pater Bazilij:

»Ja, kaj pa hočeš, pusti jih, tudi gosenice morajo preživeti. Kako si kruta!«

Še vedno sem bila v dvomih in prosila sem patra, naj grm poškropi s strupom in ga reši.

»Ne, nikakor ne, Bog varuj, brez gosenic ne bo metuljčkov, tako je Bog ustvaril svet...«

Sram me je bilo moje 'krutosti' in začela sem verjeti, da pater ve, kaj govori. Ko sem bila na njegovem pogrebu, sem opazila, da je grm velik ter zdrav in je preživel vse gosenice.

Pater Bazilij, hvala Vam za življenjske nauke, hvala Vam za lepe spomine in utrinke, kjer je eden Vaših obrazov tudi v podobi sv. Frančiška.

Jožica Gerden, Mildura, Viktorija

Ob tej priložnosti naj se najprej zahvalim Slovenskemu narodnemu svetu Viktorije za spominsko video kaseto o pokojnem patru Baziliju. Zares lep spomin na patra, ki smo ga vsi spoštovali. Tudi naju z možem je poročil in krstil sinova. Ob poroki nama je podaril sveto Družino na leseni podlagi in nama naročil, naj redno moliva rožni venec. Poudaril je, da ne smeva nikoli skregana v posteljo, sicer nama bo sv. Družina padla na glavo. Hvala Bogu, v 34 letih nama še ni (visi na močnem žeblju). Težko bi človek na kratko opisal spomine na patra. V tistih zgodnjih letih je bil sam za vse. Kot sem napisala že v Glasu Slovenije, bil je živa enciklopedija. Vedel in poznal je vse. Spominjam se, kako je moral enkrat celo na sodišču zagovarjati naše rojake, ki so si lepo po stari navadi natrgali lipovega cvetja za čaj – v botaničnem vrtu.

Spomin na patra Bazilija ne bo zbledel, dokler bomo Slovenci tukaj.

Anica Cuderman, Mt. Mee, Queensland

Pater Bazilij s Heleno Leberjevo na izseljenskem pikniku v Dolenjskih toplicah, 1992

Pisma o slovenščini rojakom v Avstraliji, II.

Mirko Mahnič

Dragi rojaki,
ko sem oddal svoje prvo pismo, me je zaskrbelo, če sem vso reč razložil dovolj jasno; skrb je bila toliko močnejša, kolikor bistvenejša se mi je zdela snov, ki sem jo namenoma postavil na začetek svojega pisanja.

Da mi bo lažje pri duši, bom vsebino na kratko ponovil:
nikar ne bodimo čezmerno v skrbeh za slovnično pravilnost jezika-govora;
potrudimo se hkrati tudi za dostojno **vsebino** in za naraven, neposreden, pregleden, tekoč in prijazen **način** našega sporočanja, na kar nas naše slovnice in priložnostni govorni nasveti pozabljajo opominjati. Mislim na moralno in estetsko-kulturno vrednost govorjenja.

Danes vam pišem o drugi omejitvi naše govorne sproščenosti. Mislim na pomislek (predsodek) o **manjvrednosti našega jezika**, ki ga je kljub primerni stopnji naše kulturne zavesti še vedno zaznati ne le med rojaki na tujem, temveč prav tako med tistimi, ki živijo v Sloveniji.

Le prevečkrat tarnamo o robatosti, obteženosti, počasnosti, celo zastarelosti slovenske besede, o njeni neblagoglasnosti, o izrazni pomanjkljivosti, o nerodni, zatikajoči se, celo zavirajoči povezavi povednih enot -

vse to in še marsikaj drugega nam je v mislih, ko hkrati občudujemo sočnost, dinamičnost in zvočni blišč drugih jezikov.

Kolikokrat slišimo: "Ta pojoča italijanščina... ta elegantna francoščina... ta jasna in na kratko izrazljiva angleščina... ta udarna srbščina... ta mehka, prostranstvo in davnino posredujoča ruščina..."

Zamerilo bi se mi, če bi moral zdaj dokazovati lepoto, pevnost in izrazno moč naše materinščine, saj so jih potrdili mnogi naši jezikoslovci, modroslovci, bogoslovci ter pisatelji - pri teh se spomnimo na Prešernovo beethovnovsko uglasbitev slovenščine, na Slomškove hvalnice materinega jezika, na Župančičevo Našo besedo, na Cankarjevo slavljenje jezika "petja in vriskanja" - in se jih tudi mi vsi s ponosom zavedamo.

Rajši bom poskusil označiti **posebnost njene zgradbe**, ki je v primerjavi z evropskimi jeziki nekaj izrednega in bo zato gotovo okrepila našo zavzetost in ljubezen do nje.

V ta namen bomo omenili posebnost dvojine, razmerje med samostalnikom in glagolom in vsaj še izjemnost našega naglaševanja, ne bomo pa se pogovarjali o izvirnem slovenskem načinu ubesedovanja čustev in misli, ki je drugačen od onega v drugih jezikih, kar v Avstraliji živeti Slovenci na vsakem koraku občutite.

Najprej o dvojini.

V vsej Evropi jo govorijo - če prav vem - le štirje najmanjši (!) narodi: Lužiški Srbi (stopetdeset tisoč prebivalcev), Baski (nad milijon), Finci (slabih pet milijonov) in mi (dva milijona) - niti sosednji Hrvati in Srbi je ne poznajo. Odkod to? Z dušeslovno-čustvenega stališča lahko domnevamo, da smo spričo naše vseskozne revščine čutili vrednost vsake posamičnosti: hlebec, dva hlebCA, trije hlebCI; drobtinica, drobtinici, drobtinice itd, spričo maloštevilnosti pa se zavedali pomembnosti vsakega posameznika: človek, dva človeka, trije ljudje (!); pri Nemcih sta dva človeka že **Volk**; prim. v angleščini: **man**, za dva človeka pa že množinski **men**.

Ali smemo videti v pojavu dvojine na eni strani znamenje naše nekdanje zadovoljnosti z malim in odpora proti pohlepnosti (požrtnosti), na drugi pa človeškosti (humanosti) in demokratičnosti?

Kaj pravite?

NAŠE NABIRKE

TISKOVNEMU SKLADU PATRA BERNARDA ZA NAŠE »MISLI«

\$485.- Dušan Lajovic; \$85.- L. in M. Martin; \$65.- Anton Ludvik; \$50.- Julij Pretnar; \$35.- Ida Turk, Vili Mrdjen, Janez Primožič, Joseph Povh, Mirko Koder; \$30.- Jože Stemberger; \$25.- Feliks Lužnik, Marija Hribar, Stanko Vrankar; \$20.- Milka Šerek, Ivanka Žabkar, Franc in Angela Rožanc, Maks Korže; \$15.- Vinko Prinčič, Jožica Gerden, Josephina Kunek, Milka Kropelj, N.N., Ana Lešnjak, Ivanka Bobek, Milica Dular, Miro Krševan; \$10.- Ferdy Jelerčič, Franc Mramor, Jože Topolovec, Angela Tušek, Jožef Gorup, Ivan Stanjko, Italo Bacchetti, Dorica Ghidella, Slavka Koprivc, Venčeslav Ogrizek, Milka Medica, družina Sluga, Karolina Cargo, Edith Pupaher, Anton Mrsnik, Ivan Košak, Slavko Hrast, Gizela in Tone Spiclin; \$5.- Andrej Lenartič, Ana Ribic, Franc Schwerdt, Ivanka Bole, Franc Petelin, Majda Brožič, Frank Berlič, Jožica in Anton Kruh, Jože Gojak, Marija Grl, Ivanka Jerič, Štefan Mrzel, Rožica Pirc, Jože Podboj, Ivan Ploy, Franc Murko, Elizabeth in Anton Kociper; Jože Lipovž, Ivanka Pohlen, Lojze Drvodol, Ana Kapaun, Branko Kreševic, Sonja Fon, Vida Horvat, Stanko Cebokli, Ivanka Urbas, Maria Stavar, Pavla Čuk, Anton Skok, Štefanija Andlovec, Jože Plevnik, Dorina Cervinski, Janez Kociper, Veronika Seljak, Anton Brne, Matilda Krašovec, Elza Gomizel, Vera Može, Slava Kastelic, Antonija Stanson, Evgen Benc, Marija Magdalenič, Magda Pišotek, Anita Pleško, Hilda Vidovič, Franc Šabec, Frančiška Ludvik, Tončka Plesničar, Jože Marinč, Maria Oginski, Mario in Ivanka Jenko, družina Čeligoj, Janez Jernejčič, Katarina Hvalica, Maria Iskra, Slavka Podbevšek, Ludvik Fisher, Jože Nemeš, Stanko in Olga Vatovec, Toni Šajn, Ivo Bavčar; \$3.- John Mihič; \$2.- Marija Jamšek.

ZA MISIJONE IN NAŠE POSINOVLJENE MISIJONARJE

\$50.- Simon Novak; \$40.- N.N.; \$20.- Marija Hribar, Z. in M. Abram (v spomin Frenka Šabca), družina Gombač.

ZA LAČNE SIROTE MATERE TEREZIJE

\$50.- F. in E. Rozman; \$20.- Marija Hribar, Slavka Podbevšek, Alojzija Gosak; \$10.- Pavla Čuk, Adolf Kolednik, Slava Kastelic.

ZA OBNOVO BARAGOVEGA DOMA

\$350.- namesto cvetja na grob pokojnemu Frenku Šabcu; \$100.- Olga in Franc Žužek, Jože Rozman, družina Jerič; \$50.- Simon Novak, Slava Kastelic; \$30.- Marija Frank, Anita Pleško; \$20.- Marija Hribar, družina Šabec.

SKLAD P. BAZILIJA ZA VZGOJO NOVIH FRANČIŠKANSKIH POKLICEV

\$50.- Jože Stemberger; \$20.- Marija Hribar, Stanko Fatur; \$10.- Ana Kapaun.

ZA DOM MATERE ROMANE

\$175.- namesto cvetja na grob Vilka Pavliča; \$50.- namesto cvetja na grob Frenka Šabca.

ZA RAZISKAVE RAKOVIH BOLENIJ

\$145.- namesto cvetja na grob Frenka Šabca.

ZA POPRAVILO CERKVE V RAZKRIŽJU

\$100.- J. S.

DAR SVETOGORSKEMU SREDIŠČU

\$10.- Josephina Kuner

VSEM DOBROTNIKOM NAJ BOG BOGATO POVRNE!

*Verjeti je zmeraj odrešilno,
večkrat je radostno, a včasih je
tudi težko.*

Alojz Rebula v Družini

kotiček naših mladih

Mlada umetnica Sabina

V kotičku mladih pa vam tokrat predstavljamo nadarjeno dekle iz sydneyjskih logov, Sabino Bratina.

Rojena je bila 30. 10. 1973 v Sydneyju, očetu Lojzu, ki je po rodu iz Krilj pri Ajdovščini, in mami Hermini, rojeni Kompara, iz Lokavca pri Ajdovščini. Sabina ima še starejšo sestro Heleno. Takole pravi o sebi in svojem umetniškem talentu: »Ko sem bila stara štirinajst let, sem spoznala, da se najlažje izrazim z umetniškim ustvarjanjem. Moj slušni problem me pri tem sploh ni motil.«

Spored Sabininih razstav v Merrylandsu:

5. aprila: ob 11.30 otvoritev razstave, odprto do dveh popoldne, nato spet od 5. do 7. ure zvečer.

6. do 10. aprila: odprto od petih do sedmih popoldne.

11. aprila: odprto desetih dopoldne do štirih popoldne.

12. aprila: odprto od enajstih dopoldne do dveh popoldne.

13. aprila: odprto od petih do šestih popoldne.

14. aprila: odprto od petih do sedmih zvečer.

Prisrčno vabljeni!

Sabina je leta 1991 naredila enoletni tečaj iz fine umetnosti, zasedla prvo mesto ter prejela odlikovanje za izredne dosežke pri uporabi različnih barv in materialov (Art Matrix Art Materials Prize). V tem letu študija je spoznala nove tehnike in sredstva izražanja, med drugim tudi kiparstvo.

Naslednji dve leti je študirala grafično risanje na isti šoli v Liverpoolu. Tokrat je zasedla drugo mesto in dobila

isto nagrado kot prejšnjikrat. Na tem tečaju je odkrila prednost umetniškega udejstvovanja prek računalnika. Da bi to vejo računalniškega grafičnega risanja bolj obvladala, se je vpisala še na takšen tečaj. Tu se je

usposobila tako dobro, da že nekaj časa sprejema grafična risarska dela po naročilu.

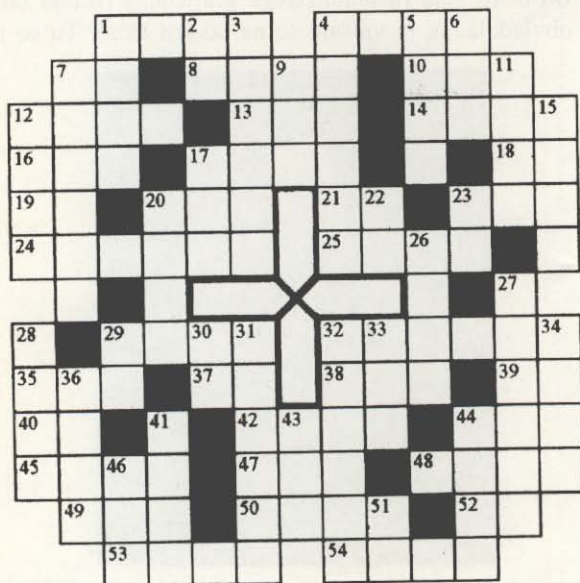
Veliko časa porabi za eksperimentiranje z barvami in oblikami. Najraje ima avstralsko naravo in živalstvo, še posebej avstralski »rainforest«.

Sabina je pred nedavnim obisku Evrope doživela tamkajšnje poletje in jesen. Tako je dobila sveže ideje iz drugih pokrajin in arhitekture za slikanje z oljnimi in vodenimi barvami. Rezultat njenega evropskega potovanja so številna dela z nenavadno, a zanimivo mešanico barv. Sabina je lani, ob 40-letnici Slovenskega društva razstavljala okrog 50 svojih del v olju, akriliku, pastelu in gvašu. Od cvetne nedelje do velike noči bo razstavljala v dvorani našega verskega središča v Merrylandsu. Upamo, da bo na razstavo prišlo čim več rojakov, saj to talentirana umetnica res zasluži. Seveda bo večina

razstavljenih slik tudi naprodaj ljubiteljem umetnosti in drugim, ki želijo svoj dom obogatiti z lepimi motivi iz narave in tihožitji.

Sabina bo junija zelo verjetno na slikarskem tečaju v Mostu na Soči, kamor je Izseljenska matica povabila mlade slovenske umetnike iz vsega sveta. Po dvotedenskem ustvarjanju in slikanju bodo mladi umetniki razstavili svoje izdelke.

KRIŽANKA (Ivanka Žabkar)

REŠITEV križanke iz prejšnje številke:

Vodoravno: 1. Venera; 5. torek; 9. ona; 10. past; 11. bo; 13. Ana; 15. ka; 16. ta; 17. ime; 19. Ig; 20. Rim; 21. šop; 22. lopato; 24. talon; 26. RD; 28. ki; 29. Nanos; 32. tkalec; 34. voz; 36. Eva; 38. GI; 39. Ivo; 40. PI; 41. ti; 42. oda; 44. AB; 45. sila; 46. ena; 48. tolpa; 49. znaten.

Navpično: 1. vabiš; 2. no; 3. ena; 4. ranilo; 5. taksa; 6. osa; 7. rt; 8. kramar; 12. omot; 14. agon; 16. ti; 18. epakta; 20. rodovi; 23. trn; 25. lik; 27. klepet; 29. nego; 30. aciden; 31. sova; 33. Atila; 35. zoben; 37. vi; 41. tip; 43. Ana; 45. SL; 47. AT.

Tokrat je bil izžrebana gospa Lidija Čušin, ki bo po pošti dobila knjigo.

Vodoravno: 1. prozorna tekočina; 4. najhladnejši od letnih časov; 7. zaimek (v vezniški rabi); 8. oteklina, zabuhlina; 10. prva žena; 12. kjer predvajajo filme; 13. lirska pesem; 14. večja, v strugi tekoča voda; 16. vzklík začudenja; 17. naplavina, kar npr. znese skupaj nalive; 18. okrajševalnica za Edwarda; 19. veznik; 20. predlog (stal je ... vratih); 21. Tone Osolnik; 23. doba, vek; 24. Pergamski kralj; 25. Perzija; 29. zatočišče; 32. štirioglat kartonski zabojnik; 35. dejanje; 37. okrajšava za Gorico na registrskih tablicah; 38. črn je in v zemlji rije; 39. prva in dvanajsta črka abecede; 40. zna; 42. ogenj

(glagol); 44. in tako naprej – kratica; 45. Anamski breg; 47. ilovica; 48. domača žival, samec (dvojina); 49. trenje; 50. velik kup sena; 52. šesta in šestnajsta črka abecede; 53. sirota; 54. želatina iz morskih alg.

Navpično: 1. alkoholna pijača; 2. pravi (po domače); 3. zelo lep mladenič, lepoteč; 4. naredi mastno; 5. enota za merjenje; 6. na vasi je zazvonilo večerni pozdrav; 7. kadar smo prehlajeni, nas sili; 9. moško ime; 11. ploščinska mera; 12. velik kup sena; 15. prvi človek; 17. štiriindvajseta, osemnajsta in šestnajsta črka abecede; 20. gmota, ki zdrvi po strmem pobočju; 22. oranje; 23. prvi števnik; 26. poldragi kamen različnih barv; 27. močna lanena tkanina; 28. žareča tekoča snov iz zemeljske notranjosti; 29. Anton Tomšič; 30. kraj pri Ljubljani; 31. filozofska disciplina; 32. razpoka, zarez, špranja; 33. se pretaka po žilah; 34. mozolj; 36. angleška pokrajina; 41. ko nekdo zapusti ta svet; 43. okrajni ljudski odbor (kratica); 44. trščica, trska; 46. aorist; 51. prva in osma črka abecede.

"Oh, sestra Andreja, kaj je res že petek?"

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lasnik Simon Špacapan

Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela

164 Victoria Street, Brunswick 3056

Telephone: 9387 8488

CROWN

Communication Technology

24 Lancaster St. Ashburton
P.O. Box 373 Victoria 3147.
Tel: (03) 9886 9393
Fax: (03) 9886 9393

Rosemarie Jones
Martin Oppelli

Security
Access Control
Broadband
Fibre Optics
in Data Cabling
Namešćamo Hi Q
in Phaselink TV-antene

MELBOURNSKIM SLOVENCEM
NA USLUGO. POKLIČITE NAS!

TOBIN BROTHERS

a better way

Viktorijskim Slovincem na uslugu v času žalovanja

Head Office:

NORTH MELBOURNE 189 Boundary Road 9328 3999

BERWICK 9796 2866 NOBLE PARK 9558 4999

BRIGHTON 9596 2253 PAKENHAM (03) 5940 1277

CRANBOURNE (03) 3996 7211 RINGWOOD 9870 8011

DONCASTER 9840 1155 ST ALBANS 9364 0099

EAST BURWOOD 9886 1600 SUNSHINE 9364 8711

ESSENDON 9331 1800 WERRIBEE 9748 7900

FRANKSTON 9775 5022

GLENROY 9306 7211 Frances Tobin & Associates

MALVERN 9576 0433 EAST BURWOOD 9802 9888

MOORABBIN 9532 2211 BRIGHTON 9596 8144

Member AFDA

TR1301

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A.H.: 470 4095

Vsa
dela so
pod garancijo!

Are your dentures more
comfortable in a glass...? If so,
for a **free consultation** contact
STAN KRNEL
DENTAL TECHNICIAN
specialising in dentures
and mouthguards.

147 Morack Rd, Vermont South
Tel: 9801 3066

Mobile: 019 695 576

Bi raje imeli umetno zobovje v
kozarcu...? Če ne, za **prvo**
brezplačno posvetovanje,
z zaupanjem pokličite:
STANKO KRNEL
ZOBNI TEHNIK
specialist za umetno zobovje
in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
Tel: 9898 6293

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

AFDA

Tel: 724 5408

17 Railway Parade, Fairfield, 2165

Fax: 728 2253

Sydneyskim Slovincem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi,
v Canberri, A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozi pokojnih.

Časnik za vso družino v slovenskem in angleškem jeziku.
Izhaja dvakrat mesečno na 16. straneh.

Novice iz Slovenije z interneta.
Iz slovenske skupnosti v Avstraliji in po svetu.

Vedno več rojakov sega po Glasu Slovenije!
Naročite se tudi vi.

Letna naročnina za Avstralijo \$ 50.00
v prekomorske države z letalsko pošto \$ 100.00

Naslov: Glas Slovenije
P.O. Box 411 - Harris Park NSW 2150

Viktorijskim rojakom se priporočamo za razna obnovitvena dela na grobovih in tudi nove spomenike na vseh pokopališčih Viktorije.

R & R Memorials Pty Ltd

ACN 006 888 624

20 Field Street

Craigieburn VIC 3084

Telephone: (03) 308 1652

Facsimile: (03) 308 1652

Mobile:

018 348 064

018 531 927

DOWN UNDER TYRE SEAL

THE ADVANCED SOLUTION TO INCREASING
YOUR TYRE'S LIFESPAN & PERFORMANCE

Tyre Seal offers savings in fuel costs, repairs and maintenance bills, reducing down time with corresponding benefits for the environment. Repairs punctures instantly as they happen. For more information contact

DOWN UNDER TYRE SEAL

**Factory 12, 117 Northbourne Road
Campbellfield Ph/Fax: 9305 3154**

Darko Butinar

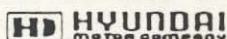
GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

Rojakom
v Sydneyu

se toplo
priporočam!

220 Burwood Rd, Burwood N.S.W. 2134
Phone: (02) 747 4028

V.F.L

MASTER BODY WORKS P/L

ACN 007 152 203

MELBOURNE, VIC.

265 PRINCESS HIGHWAY,

DANDENONG, 3175

Ph: 9793 1477

Fax: 9793 1450

COLONIAL MUTUAL

*MAJOR & MINOR SMASH REPAIRS

*PRESTIGE CAR SPECIALISTS

*AEL MAKES AND MODELS

CAR-O-LINER-MEASURING SYSTEM

*INSURANCE WORK

*3 YEAR GUARANTEE

A.H. Frank Kampuš - 9560 5219

Za nujno potrebo imamo tudi avto na razpologo.

Videokasete iz Baragove knjižnice

Poština v ceno kaset ni vključena!

DVEURNA SPOMINSKA VIDEOKASETA o življenju in delu patra Bazilija Valentina, cena je 25 dolarjev. Vanjo so vključeni tudi odlomki iz materiala, ki so ga ljubljanski filmarji posneli pred tremi leti za slovensko televizijo

POLURNA SPOMINSKA VIDEOKASETA, na kateri Slovenski narodni svet Viktorije predstavlja pogreb patra Bazilija v TV oddaji Slovenski magazin v Avstraliji, cena je 16 dolarjev.

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. v Sloveniji, dveurna videokaseta o papeževem obisku, vse od njegovega prihoda do slovesa na brniškem letališču. Cena je 30 dolarjev.

GORENJSKI SLAVČEK - lirčno komična slovenska opera, ki jo je uglasbil Anton Foerster. Nastopajo solisti, orkester in zbor opere in baleta SNG Ljubljana, dirigent Rado Simoniti. **ŠTAJERSKIH 7**, turneja po Avstraliji novembra in decembra 1995, posnetki koncertov, avstralske narave in mest, cena je 25 dolarjev.

JEZUS – triinosemdesetminutna videokaseta o Jezusovem življenju v slovenščini po izredno ugodni ceni, samo 6 dolarjev.

SLOVENIA – film o lepotah Slovenije v angleščini, primerno darilo za vaše avstralske prijatelje, cena je 25 dolarjev.

23. MLADINSKI KONCERT Podajmo si roke, ki je bil v Sydneyju oktobra 1997. Cena 20 dolarjev.

LOVSTVO NA SLOVENSKEM – zanimiva videokaseta za ljubitelje narave in lova, cena je 25 dolarjev.

KARAOKE, SLO HITI - med njimi priljubljene Vse manj je dobrih gostiln, Siva pot, Dobra mrha, Med iskrenimi ljudmi, Na vrhu nebotičnika... Cena je 25 dolarjev.

Dom počitka matere Romane
Slovenski dom za ostarele
11-15 R'Beckett St., Kew, VIC. 3101

Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
Phone and fax: 03-9853-1054

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajši čas nudi domače okolje ter postrežbo ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego.

Osnovna cena je 85% od pokojnine.

Če ste sami že razmišljali o selitvi v dom, poznate koga, ki bi nas potreboval ali ste samo radovedni, kakšni so pogoji za sprejem, pokličite upravnika po telefonu, ali pa se v domu oglasite osebno. Z veseljem Vam bomo odgovorili na vsa vprašanja.

CELEBRATING 1998 in SLOVENIA and EUROPE

Departing from Adelaide-Brisbane-Canberra-Hobart-Melbourne
and Sydney on 30/5/98

Book now for **SPECIAL** airfares from \$1535.00.

We are now sole agents in Australia for the **ABC Car Rental**
Company in Slovenia.

Please contact us for very economical rates.

**SELF DRIVE HOLIDAYS
FOR THE INDEPENDENT TRAVELLER**
Special Long Term Car Rental Programme for touring
Slovenia and Europe.

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 1998

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,

da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel / Donvale Travel

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109**
Telefon: 9 842 5666